Naša naloga:
Probuja in napredek naroda!
Naš namen:
V edinosti in slogi do cilja!

NARODNI VESTNIK

NATIONAL HERALD.

Največji slovenski dnevnik v Zedinjenih dr...
The Largest Semi-W... in the United States of ...ica.

URADNO GLASILO SLOVENSKEGA KAT. PODP. DRUŠTVA SV. BARBARE, FOREST CITY, PA. — OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENIAN CATHOLIC BEN'T SOCIETY ST. BARBARA, FOREST CITY, PA.

...o. 40. — Štev. 40. DULUTH, MINN., MONDAY, MAY 18, 1914. — PONEDELJEK, 18. MAJA 1914. Volume IV.—Letnik IV.

Wakefield, Mich. 1
M. Pogorelc box 236 11-1
ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL DULUTH, MINN.

MORILCI ŠTRAJKARJEV PRED VOJNIM SODIŠČEM.

OROČNIK MILIČARJEV JE PRIZNAL ZASLIŠAN KOT PRIČA, DA SO STRELJALI MILIČNI VOJAKI V GOREČE TABORIŠČE ŠTRAJKARJEV V LUDLOW, COLO. NAD STO UNIJSKIH DELAVCEV POD OBTOŽBO. ZAKONODAJA DRŽAVE COLORADO ZAHTEVA ODSTAVITEV GUVERNERJA AMMONSA. POMOČ ŠTRAJKARJEM.

Denver, Colo., 16. maja. — Poročnik Bigelow, eden glavnih prič pred vojnim sodiščem v Golden, je izpovedal, da je državna milica prejala v goreče šotorišče dne 20 aprila. Kakor znano, je bilo takrat ustreljenih enajst otrok, dve ženi in več mož, ki se niso mogli re... javohlačnikov. Priča Bigelow je ...ti pred pogubonosnim ognjem ...cer pristavil drznega čela, da ni... začeli streljati miličarji prej, ...okler jih niso napadli štrajkarji, ...i ta njegova izjava ni napravila ...obenega utisa. Kakor je povedal, ... začel goreti prvi šotor vsled te..., ker je bila peč v njem preveč ...ažarjena. Potem tudi trdi, da je ...itel s svojimi tovariši na pomoč, ...m je uvidel, da so se vneli tudi ...rugi šotori.

Major Patrick Hamrock, eden ...9 miličarjev, ki se morajo zagovarjati radi umora, požiga in tatvine, je naznanil pred sodnijo, da ... bo zagovarjal s tem, da so miličarji bili prisiljeni streljati.

Razun tega je izjavil, da so bili njegovi ljudje razkačeni vsled najdbe mrtvega miličarja, na katerem je bilo videti znake trpinjenja.

Porota je stavila pod obtožbo ...ad sto unijašev, ter jih dolži umora ter dejanskega napada. Vsi ...i so se baje udeležili spopada pri Hecla rudniku, pri čemur je bil ...streljen eden jamskih čuvajev. Med obtoženimi se nahajajo John R. Lawson, član izvrševalnega odbora United Mine Workers of America; Edward L. Doyle, blagajničar in tajnik distrikta štev. 15; W. T. Hickey, tajnik državne delavske federacije; Jack Carter in John O'Connor lokalne unije v Louisville, ter Joe Potestič, tajnik lokalne unije v Louisville.

V državni zakonodaji so prišli na dan senzacijonalni dogodki. Naprednjak, senator W. C. Robinson je namreč zahteval v senatu predloženi resoluciji, da mora guverner Ammons odstopiti. Resolucija ne zahteva resignacijo guvernerja, ampak njegov odstop.

Denver, Colo., 16. maja. — Članice coloradske mirovne lige so imele posvetovanje, ter imenovale poseben odsek, ki naj pozove gubernerja Ammonsa, da naj zatvori rudnike v Colorado ter s tem prisili prizadete, da končajo štrajk. Nadalje je bilo pri tem zborovanju sprejeto da oblečejo štiri, vbitki pri Ludlowu rešene otroke v črno, ter jih pošljejo v Washington k predsedniku Wilsonu, da ga naprosijo, naj ukaže zatvoritev rudnikov.

Drugačno stališče pa so zavzele članice Law and Order League, ki so se isotako sešle tukaj ter celo nazdravljale nekemu duhovniku, ki je imenoval štrajkarje "navadne inozemce."

Denver, Colo., 15. maja. — Vojno sodišče, ki naj preiskuje vzroke krvave bitke pri Ludlow dne 30. aprila, se je sestalo v Golden, predmestju Denvera ob vznožju Rocky Mountains. Proti miličnim četam je naperjeno mnogo obtožb radi umora, požiga in ropa. Predsedstvo vodi stotnik Edward A. Smith.

Trinidad, Colo., 14. maja. — V Ludlow okraju so zopet začeli graditi šotorišče za štrajkarje. Kakor znano, so miličarji dne 20. aprila šotore zažgali ter streljali na nedolžne žene in otroke. Hudi boji so se vršili tudi med štrajkarji in milico svoječasno v San Rafael Heights koloniji. Štrajkarjem je bilo obljubljeno, da jim bode škoda povrnjena.

Trinidad, Colo., 18. maja. — Danes so začeli znova graditi šotorišče v Ludlow. Neoženjeni grški štrajkarji so se vrnili z drugimi, ter postavljajo sedaj šotore. Začasno bodo samo neoženjeni bivali v tej kempi. Dokler ne postavijo dovolj šotorov, ženske in otroci nimajo pribežališča v tem šotorišču

Calumet, Mich., 14. maja. — Poroča se, da se je v Tamarack rudniku, zadnjem, ki je začel po koncu štrajka delati, zopet začelo delati s polnim parom. V preteklem tednu so uposlili dvesto delavcev, in kakor naznanjajo, dela sedaj dva tisoč mož več, kakor o pričetku štrajka. Menijo, da je samo nekaj štrajkarjev ostavilo bakreno okrožje, medtem, ko nove delavske moči vedno prihajajo. Število začasno uposlenih delavcev znaša sedaj okoli 18.000. (Povdarjamo, da smo povzeli to poročilo iz virov, katerim ni veliko verjeti. Naši dopisniki nam poročajo, da je v Michiganu veliko brezposelnih, in da dela skoraj ni mogoče dobiti. Priobčili smo to naznanilo, da kdo sličnim v nedelavskih listih priobčenim poročilom ne bi verjel. Rojake v Michiganu pa prosimo, da nam kakor hitro mogoče poročajo, kakšen je položaj, da ne bi kdo Slovencev imel nepotrebnih stroškov. Op. uredn.)

Eveleth, Minn., 18. maja. — Zelo slab je položaj v železnih rudnikih. Iz raznih poročil je razvidno, da počiva sedaj do 16,000 delavcev.

ŠOLA IN POLITIKA.

St. Louis, Mo., 15. maja. — Šolske oblasti so dale na razpolago nad 100 javnih šol v tem mestu političnim in drugim organizacijam, ki bodo smele imeti odslej na prej svoja zborovanja v javnih učnih zavodih.

VZROKI KATASTROFE.

Eccles, W. Va., 17. maja. — Coronerjeva porota je podala danes svoje poročilo o preiskavi strašne katastrofe v rovih New River Collieries družbe dne 28. aprila, ki je zahtevala 172 žrtev. Poročilo pravi, da je nastala katastrofa vsled razstrelbe plinov v rovu štev. 5, ter da ne zadene družbe nobena krivda.

PREDRZEN ROP.

New York, N. Y., 18. maja. — V neko kino-gledališče na Broadway so prišli štirje možje ter se izdali za detektive. Aretovali so stražarja ter tri druge može, ki so imeli nekaj opravka v gledališču, ter nato oropali blagajno. Rop se jim je dobro posrečil, kajti odnesli so 10 tisoč dolarjev.

VELIKA NESREČA.

Indianapolis. Ind., 17. maja. — Trije člani ene družine so bili usmrčeni, ostali so dobili več ali manj težke poškodbe, ko je zadel njihov avtomobil v nek vlak v Fort Benjamin Harrison nedaleč od tukaj. Avtomobil je razbilo na kose.

NOBENEGA USMILJENJA ZA DELAVSKE VODITELJE.

Štiriindvajset obsojenih dinamitardov mora v treh tednih nastopiti zaporno kazen v Leavenworth.

Chicago, Ill., 16. maja. — Le pomiloščenje s strani predsednika Wilsona more rešit Frank Ryana in 23 drugih mednarodnih železniških delavcev ječe. Najvišje sodišče je pred tedni zavrnilo vzklic, in tukajšnje vzklicno sodišče je odredilo danes, da se morajo vsi obsojenci, ki se nahajajo pri jetniškemu ravnatelju v Leavenworth, Kas., drugače jih pošljejo od tukaj v jetnišnico.

Istočasno se je bavilo vzklicno sodišče s zadevo Richarda H. Houlihana od tukaj, Olaf Twietmoeta iz San Francisco in Williams Bernharda iz Cincinnati.

Ko je prišel vzklic obsojenih delavskih voditeljev pri zveznem vzklicnem sodišču na razpravo, je bila proglašena obsodba omenjenih treh delavskih voditeljev za neveljavno ter odrejena nova obravnava. Zvezna vlada se je tej razsodbi uprla ter zahtevala vnovično zaslišanje. To se je vršilo danes. Bivši državni pravdnik Charles W. Miller iz Indianapolis, ki je vodil obravnavo proti dinamitardom v omenjenem mestu, je zastopal zvezno vlado ter poizkusil dokazati, da so omenjeni trije pognali mnogo mostov **in drugih** stavb v zrak. To, da je dokazano iz pisem, katere so pisali bratoma McNamara.

Delavske voditelje zastopa bivši sodnik Krumm iz St. Louisa in tukajšnji odvetnik Zolne. Oba sta oponirala zahtevi zvezne vlade. Sodišče še ni izdalo razsodbo.

NAPETI ODNOŠAJI MED NEMČIJO IN RUSIJO

V Rusiji je opaziti močno protinemško gibanje. Nemci se boje. Nemci se boje da pride do carinske vojne.

Berolin, Nemčija, 17. maja. — Nemčija se ne boji Rusije samo kot nasprotnice glede vojaške premoči, ampak tudi v trgovinskem oziru. Rusko časopisje je posebno se Nemci upravičeno bojijo možzadnje čase začelo pisati tako, da Splošno pa je opaziti, da so se tu nosti eventualne carinske vojne. di v Rusiji že naveličali tujega vpliva, posebno še nemškega, ki je začel postajati nekoliko preveč vsiljiv.

Poznavlci razmer in pazni opazovalci trdijo, da so merodajni krogi v Rusiji napravili v zadnjih časih več šahovnih potez, ki naj imajo namen, škodovati Nemčiji v vojaških in gospodarskih vprašanjih. Radi tega vlada v vsej Nemčiji precejšnje razburjenje. Ruska vlada je prepovedala poljskim delavcem se izseljevati na Nemško, ter tam delati. Tudi je skoraj gotovo, da se vzakoni zakon, ki zahteva povišano carino za žito, ki prihaja iz Nemčije. V zadnjem letu je eksportirala Nemčija 231,000 ton rži, 22,000 ton pšenice in 38.000 ovsa v Rusijo.

Kakor vse kaže, se bode pod novim gibanjem začela carinska vojna med Rusijo in Nemčijo, od katere bode seveda slednja imela samo izgubo.

Razumljivo je tedaj zabavljanje nemškega časopisja na Rusijo in Slovanstvo sploh.

CESARJEVO ZDRAVJE.

Dunaj, Avstrija, 17. maja. — Zdravje avstrijskega cesarja Fran Josipa se je radi slabega vremena obrnilo zopet na slabše. Cesar hudo kašlja in ne more spati ponoči. Zdravniki nagovarjajo bolnika, naj se poda v gorkejše kraje na jug.

VSI PREMOGARJI V OHIO POZVANI TAKOJ NA ŠTRAJK.

Iz glavnega stana okrožja štev. 6. United Mine Workers of Amerika naznanjajo premogarjem, da je proglašen štrajk. Člani organizacije vpla. čujejo po $3.00 na teden v štrajkarski fond.

Columbus, Ohio, 18. maja. — Iz glavnega stana šestega okrožja United Mine Workers of America so danes proglasili štrajk vseh premogarjev v tej državi. Uradniki so pričeli danes izplačevati stavkarjem po $3. — na teden stavkarske podpore.

Kakor znano, so bili rovi zaprti od 1. aprila na poziv lastnikov rovov, ali do danes ni bilo znano, ali ostane pri zaprtju delavcev, ali pride do štrajka. John Moore, predsednik tega okrožja, je izjavil, da je bilo pri seji izvrševalnega odbora sklenjeno prejšnji teden proglasiti štrajk. Uradniki in člani niso vedeli do danes, da bodo delavci pozvani na štrajk.

Eveleth, Minn., 18. maja. — Danes je demonstriralo okoli 200 brezposelnih na Eveleth. Demonstrantje, največ samci, so korakali za rudečo zastavo pred Spruce rudnik in so zahtevali delo. Njih zahteva se ni uslišala. Od Spruce rudnika so korakali k Fayal rudniku. Ker jih tudi tu niso uslišali, so korakali nazaj v mesto, in so [illegible] delo [illegible] dams ulice. Dela tudi tukaj niso dobili, zato so demonstrantje zamanj skušali prigovoriti vposlene cestne delavce, da bi zastavkali.

Na železnem okrožju v Minnesoti so že od začetka zime jako slabe delavske razmere. Vposluje se le zakonske, da bi kompanije prisilile samce v zakonski jarem. Oženjeni možje in očetje so prisiljeni biti pokorni in potrpežljivo prenašati vse tiransko izkoriščanje kapitalizma. Taki ljudje so priklenjeni na verigi. Če so oni brez dela ne manjka kruha samo njem, ampak tudi ženi in otročičem, medtem, če je lačen samec, je lačen sam. Tudi gre samec lažje s kraja v kraj kot delavec z družino. To kompanije dobro vedo, zato dajejo delo najprvo oženjenim, kar je iz humanitarnega stališča povsem pravilno. Dejstvo pa je, da morajo tudi samci živeti, in če ne bodo poklicani krogi nekaj ukrenili, da dosežejo tudi samci delo in kruh, se ni čuditi, če bodo postali desperatni. Prej ko bo človek poginil lakote bo vse storil, in če nastanejo punti in vpori je to pripisati najprvo na rovaš sedanjemu gnilemu družabnemu redu, katerega poveličuje v deveto nebo kapitalizem in cerkve. Tudi je pripisati bedno stanje delavstva delavcem samim. S krajevnimi štrajki, z demonstracijami, z bojkoti se doseže bore malo, žrtve so pa velikanske, žrtve za delavce namreč. Najboljše sredstvo zboljšati položaj, je politična organizacija, in dokler ne bodo delavci stremeli za državljansko pravico in ne bodo volili svojih zastopnikov v zakonodaje in v kongres, toliko časa se bode ž njim ravnalo tako kot se ravna se daj, ko jim manjka kruha, strehe in obleke. Delavci, samski in oženjeni, zapomnite si, da se doseže z demonstracijami in štrajki malo, zato skrbite za državljansko pravico in vporabite volilni glas za svoje delavske kandidate, če hočete kedaj večjih pravic.

VOJAŠKA IGRA.

Galesburg, Ill., 15. maja. — 5 let stari Orrie Reed in njegov 31 letni bratec sta se igrala vojake ter se oborožila z očetovo lovsko puško. Orrie je nameril na bratca ter ga ustrelil.

MALENKOSTNI VSPEHI DELOVANJE KONGRESA.

Kakor vse kaže, se ne uresniči predsednikov legislativni program tekom sedanjega zasedanja kongresa.

Washington, D. C., 17. maja. — Vsa znamenja kažejo, da predsednikov legislativni načrt tekom tega zasedanja kongresa ne bode obveljal. Najbrže bode rešena le dovolilna predloga ter predloga o kanalskem pasu po želji predsednika Wilsona oziroma demokratične stranke.

Toliko je sedaj gotovo, da nameravani protitrustni zakoni, oziroma izpremnitev Shermanovega protitrustnega zakona, ne bodo rešeni pri tem zasedanju. V zbornici pride na razpravo še Convington predloga, ki namerava vstanoviti meddržavno trgovsko komisijo. Na razgovor pride nadalje Clayton predloga, ki istotako zahteva jasnejše protitrustne zakone ter Rayburn predloga. Slednja prepoveduje izdavanje delnic brez dovoljenja meddržavne trgovske komisije. **Predloga** je v prvi vrsti naperjena proti železniškim družbam. V zbornici bode ta predloga vsekakor sprejeta z veliko večino.

Predsednik Wilson je izgubil vse upanje, da bi mogel napotiti senat do tega, da reši še pri tem zasedanju protitrustni program, in zato je zadovoljen s predlogom Underwooda, vodje večine, ki zahteva odgoditev.

Predsednik vstraja na stališču, katerga je zavzel pri otvoritvi kongresa, ta gre pa po svojih potih. Tako je torej položaj neugoden, vse je nekako napeto, in trgovski svet zahteva odgoditev. Protitrustne predloge ne podpirajo od nobene strani, nasprotno, zahtevajo celo, da ne bo sprejeta. V bankah je nakupičeno veliko denarja, ki ne pride v promet radi nejasnega položaj. Tudi delavski voditelji niso zadovoljni z načrti za nove postave. Zahtevajo v prvi vrsti, da ne razširijo Shermanovega protitrustnega zakona na delvske organizacije. Claytonova predloga priznava samo obliko organizacije kot tako, in zahteva, da je vsaka organizacija odgovorna za "omejitev" trgovine. Predsednik Wilson je torej zašel v neprijeten položaj, ker tudi on zastopa mnenje, da so podvržene delavske organizacije Shermanovemu protitrustnemu zakonu, da torej ne more pričakovati zaslombe pri delavstvu naklonjenih poslancih.

DELO ČRNOROKARJEV.

New York, N. Y., 17. maja. — V sredo so odvedli laški črnorokarji 8 let starega Franka Longo, danes je pa vrnila policija starišem 5 let stari Giuseppe Gumino, katerega so imeli črnorokarji od 28. aprila. Policija je aretovala štiri može in eno žensko, katere je prepoznal Giuseppe kot ugrabitelje. Sodnija je stavila črnorokarje pod varščino $5000 vsakega.

SKRIT DENAR.

Chicago, Ill., 18. maja. — Na zapadni strani so našli v neki hiši 77 let staro Mrs. Emily Backus ter njeno sestro, 73 let staro Miss Mariett Wright mrtvi. Zastrupili sta se starki s svetilnim plinom. Ko je policija pregledovala stanovanje, je našla v nekem skrivnem kotu v kuhinji vrednosti za 16 tisoč dolarjev.

NEVARNE LEDENE GORE.

St. Pierre, Miquelon, 1. maja. — Ladja "Marie" je pripeljala 32 mož posadke z norveškega parnika "Isejford", ki je zadel dne 28. aprila vneko ledeno goro ter dobil tako veliko luknjo, da se je kmalu po koliziji potopil. Ljudje so se rešili z največjo težavo.

NOVEJŠE ZMAGE UPORNIKOV KAŽEJO HUERTOV PADEC.

ZMAGA KONSTUCIONALISTOV PRI TAMPICO IZPREMEMENILA VES POLOŽAJ. VILLA SE BLIŽA OD SEVERA. ZAPATA OD JUGA PROTI MEKSIKANSKEMU ZVEZNEMU GLAVNEMU MESTU. MESTO TUXPAM PADLO V ROKE UPORNIKOV.

Washington, D. C., 17. maja. — V vladnih krogih vzbujajo veliko pozornost zadnji dogodki v Meksiki ter vspehi upornikov. General Villa je podvzel pohod proti mestu Saltillo, ki se nahaja samo devetdeset milj od glavnega mesta Meksike. O zavetju Tampico po konstitucionalistih poročajo obširno polkovniku Nicautu v Matamoros. Kakor je razvidno iz podrobnosti, so se poslužili zvezni vojaki silnega naliva ter se umaknili s svojih postojank, ko so uporniki že prišli v mesto.

Glavni napad se je začel v torek dopoldne, ko se je posrečilo konstitucionalistom zasesti take postojanke, da je bil ogenj nasprotnikov brezvspešen. V pripravljanju naskoka z infanterijo so metali konstitucionalisti ves dan na braneče granate. Tudi ponoči so vzdrževali pogubonosni ogenj, napram kateremu zvezna artelerija ni mogla ničesar opraviti. V sredo opoldne se je pripravila infanterija upornikov za odločilni naskok. Postojanke nasprotnikov so bile že tako oslabljene, da jim je bilo lahko premagati prvi okupni odpor. Izgube upornikov so bile primeroma majhne. Naskoka se je udeležilo sedem tisoč mož pod vrhovnim poveljstvom generala Gonzalesa. Kavalerijske patrulje skrbijo sedaj za mir.

Washington, D. C., 15. maja. — Mornarični minister Daniels je dal kontre admiralu Mayo najobsežnejša pooblastila glede na odpošiljatev vojnih ladij preko Penuko reke proti Tampico. Admiral Mayo je vnovič potrdil zavzetje mesta Tampico po upornikih.

Washington, D. C., 15. maja. — Poročano zavzetje mesta Tampico po upornikih pomenja novo poglavje v zgodovini Meksike. Medtem, ko so se jugoamerikanci posredovalci podali z največjem upanjem v Niagara Falls, kjer se naj začne v ponedeljek mirovna konferenca, razpravljajo v diplomatičnih krogih o posledicah najnovejših zmag upornikov.

Tampico je zelo važno pristaniško mesto, in vmerodajnih krogih ne dvomijo, da sedaj upornikom ne bode težko dobaviti orožje in streljivo na zadaljne boje na jugu. Vsekakor je zavzetje Tampica velike važnosti ter večjega pomena, kakor bi bilo misliti. Glavne naprave pridobivanja petroleja se nahajajo v bližini, in tam je investirano največ amerikanskega kapitala.

Kakor menijo, bode predsednik Wilson skušal vplivati pri vodjih upornikov, da naj ne ogrožajo pri svojih vojnih operacijah petrolejskih polja. Zastopniki konstitucionalistov zagotavljajo, da se tega ni bati. Pristavljajo še, da bode general Gonzales čuval lastnino vsega tujega imetja, ter da bode skrbel za razvoj trgovine.

Bati se je pa, da se bode vojaštvo pod generalom Zaragosso, ki se je moralo sramotno umakniti zmagovitim upornikom, maščevalo. Zvezni vojaki so jo ubrali pri svojem begu preko pokrajin petroljeskih polja, in prav lahko je mogoče, da se tu osvetijo. Ako bi razdejali velike petrolejske zbiralnike, bi se zlilo nešteto tisočev sodov petroleja v reko, in mesto Tampico bi bilo na milost in nemilost predano plamenom. Vsaj v vojaških krogih računajo s to možnostjo.

General Gonzales je že poslal za begunci oddelke svojih vojakov da po možnosti preprečijo napad na rezervoarje.

Washington, D. C., 17. maja. — Uporniki so z naskokom zavzeli mesto Tuxpam, ki se nahaja med Tampico in Vera Cruzom. Tako poroča državnemu departmentu konzul Canada in Vera Cruz. Z nekim španskim parnikom ubegli Španci iz Tuxpam naznanjajo, da je uporni general Aguilla zavzel mesto po hudem boju.

Washington, D. C., 17. maja. — Medtem, ko so Huertovi odposlanci na poti na konferenco v Niagara Falls, so tukaj radovedni kako se bode zadržal Huerta glede na usodo Parksa, nekega amerikanskega vojaka, ki je bil od Huertovih čet aretovan. Parks je jezdil pred nekaj časom preko varnostne črte, zašel pri Vera Cruz v sovražno taborišče ter bil prijet. Njegova usoda je neznana. Od nekatere strani poročajo, da so ga ustrelili, kar bode najbrže tudi res. Parks je bil nekoliko slaboumen.

Kakšno stališče zavzame predsednik Wilson napram provizoričnemu meksikanskemu predsedniku, diktatorju Huerti, ako tega slučaja ne reši zadovoljivo, še ni znano. Vsekakor pa bode ta dogodek zelo vplival pri mirovni konferenci.

Kontre admiral Badger brzojavlja, das o mu zagotovili konstitucionalisti, da se Amerikancem v Tampico ni treba ničesar bati ter da je za njihovo varnost preskrbljeno. V tem pristaniškem mestu vlada začasno mir.

V Niagara Falls so se sešli mirovni delegati, ki pravijo, da imajo najdalekosežnejša pooblastila ter moč, da pa so zavezani na molk.

Washington, D. C., 16. maja. — Amerikanski konzul Silliman, ki je bil nekaj časa v ujetništvu, je prost. Tako brzojavlja braziljanski konzul v meksikanskem glavnem mestu amerikanskemu državnemu departmentu.

Washington, D, C., 18. maja. — Novi grozeči oblaki se zbirajo na političnem obzorju. Samuel Parks, amerikanski mornarični vojak, ki je jezdil v sovražno taborišče pred Vera Cruz, je bil tam umorjen, in zavzetje otoka Lobos po naših četah je istotako povzročilo nove zapletljaje. Tajnik Bryan je izjavil, da je nujno pozval braziljanskega konzula v mesto Mexico, naj mu pošlje zadovoljivo pojasnilo o usodi amerikanskega vojaka Parksa, toda odgovra še ni. To je že tretji poziv, katerega je izdal državni department meksikanskemu diktatorju.

Zavzetje svetilnika Lobos vzbuja velike skrbi. Amerikanska vlada je sicer pojasnila, kako je bilo, toda Huerta ni zadovoljen s to izjavo ter trdi, da je Amerika kršila mirovni dogovor. Združene države se sedaj trudijo, da pridejo iz te stiske, ne da bi prišle v nasprotje z Villom in Caranzom.

DRZNA ŽENSKA.

Nevers, Francija, 17. maja. — Da pokaže vrednost padobrana, katerega je izumil njen mož, je skočila mlada Mme. Cayat De Castella iz letalnega stroja, ko je bil leta v visočini 2500 čevljev. Drzna žena je prišla nepoškodovana na zemljo, kjer jo je številna množica navdušeno pozdravljala.

SLOVENSKO KATOLIŠKO

PODP. DRUŠTVO SVETE BARBARE

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: ALOJZ TAVČAR, 299 N. Cor. 3rd St., Rock Springs, Wyoming.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. Tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 North Chicago Street, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVASNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORNIČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ Box 705, Conemaugh, Pa
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Avenue, Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mineral, Kansas.
I. porotnik: MARTIN STEFANČIČ, R. R. No. 2, Pittsburgh, Kansas.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 169 Victor Ave., Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D., No. 2, Box 11½, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku: IVAN TELBAN, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "NARODNI VESTNIK".

IZ URADA GL. TAJNIKA ZDRUŽENIH DRUŠTEV SV. BARBARE Z GL. SEDEŽEM V FOREST CITY, PA. NAZNANILO IN NEKOLIKO NAVODILA.

S tem naznanjam, da sem prejel samo nekoliko knjig in listin v upogled, ker drugo mi bode poslano pozneje, to je, kar so iz tiskarne poslali postajam.

KNJIGE:

Pobiralna knjiga mesečnih asesmentov naj se vzame prva stran in naj se upiše najprvo vse člane po vrsti, kar jih plačuje asesment za 16 let starosti. Zraven je še ena manjša pola, ki kaže, da je za pol leta in za drugo polovico leta se obrne pri dotičnim imenu in je potem za eno leto. Na koncu je pa narejeno po mesecih, da se piše podporo kateri mesec in koliko je kateri prejel.

Vpisovanje: V prvi koloni se vpiše Certifikat številka člana (nice), potem ime in priimek, leto rojstva in za koliko je zavarovan. Assesment se piše za vsacega člana, kakor se izprevidi iz lestvice. Za bolniški, poškodninski, rezervni sklad in za upravne stroške kakor je razvidno iz lestvice vsakega člana (nice) enako kateri so zavarovani tudi za bolniško podporo. Oni, ki so zavarovani samo za smrtnino, plačujejo pa samo za posmrtninski sklad, tako da se samo usmrtninski sklad plačuje različno po starosti. Ko imate prvo stran za 16 let stare člane (ice) urejeno, pridejo 17 let stari in tako naprej do 44. leta. Seveda se mora med vsakim letnikom nekoliko več prostora pustiti, zato da se lahko vpiše tamkaj naprej novo pristopivši član istega letnika. Samo a zusmrtnino kakor gori navedeno se razlikuje po starosti assesment, in sicer kakor lestvica kaže za zavarovalnino za $500.00 različno in za $250.00 zopet različno. Članice, katere so zavarovane samo za posmrtnino, plačajo vsako leto po 15 ct. za upravni sklad in to meseca junija vsakega leta. (Zato opozorim vse postajne tajnike, da bodejo kolektali meseca junija od vseh članic, katere so zavarovane samo za smrtnino po 15 ct. kot upravne stroške. Za otročji oddelek se pa kakor razvidno, vzame iz glavne otročje blagajne po 15 ct za vsakega člana kot upravni stroški. Glej zapisnik četrte redne konvencije v Pittsburghu, Pa. stran 20. Toraj da nobeden tajnik ne pozabi za mesec junij, 1914 kolektati od onih, ki so samo za smrtnino zavarovani po 15 ct.)

Assesmentna knjižica.

V knjižici najdete plav papir, katerega denite pod prvo polo (belo) in tako, da bode plavi papir obrnjen na rumeni poli. Potem naj se piše z bolj trdim svinčnikom ali bolj na trdo s peresom. Kakor razvidno, se zapiše štev. postaje, kraj, mesec, leto kakor je razdeljeno, v prvo kolono se piše, koliko je članov 16 leta zavarovanih za $500.00 in za podporo ter koliko se plača za enega, to je, koliko eden plača. Kolikor je potem članov istega letnika, toliko se zapiše; koliko je plačalo istega letnika članov skupno in koliko je članov 17 let starih in koliko so plačali skupno istega letnika in tako naprej, kakor razvidno iz asesmentne knjižice. Potrebno je, da so za vsak letnik posebej člani vpisani v poberalni knjigi, kakor prej opisano in kakor je tudi na tej listini napravljeno za one, ki smo za smrtnino zavarovani. Porazdeljenje raznih skladov je lahko in sicer tako-le: najprvo se prešteje, koliko članov je skupno plačalo svoje prispevke in se računi na vsacega člana po 60 ct., za bolniški sklad 10 ct., poškodninski sklad 8ct, rezervni sklad 6ct,, za upravni sklad. To se skupaj zračuni, koliko znese in tako vam potem ostane pri svoti, koliko je posmrtninskega sklada, ne da bi ga bilo treba še posebej računiti. Ako pa hočete posmrtninski sklad najprvo iznajti, potem pa preštejte člane (ice) ki so plačali assesment, koliko jih je, in odračunite za vsakega člana po 85 ct. Potem imate ostanek za posmrtninski sklad. Potem se pa prišteje smrtninski sklad onih, ko so zavarovani samo za usmrtnino in imate račun za smrtninski sklad gotov in se razpiše, kakor spodaj na listini razvidno, da se vsaki sklad piše posebej. Priporočam se in tudi prosim vse postajne tajnike združenih društev sv. Barbare, da kolikor mogoče razločno pišejo številke, kakor tudi natančne račune, zato ker so računi glavna stvar, da so ti pravilni in čisti. Na tej listini se piše število članov v prvo kolono, koliko jih je in za katero zavarovalnino in tako naprej, kakor so napravljene kolone za vsako stvar posebej.

Kar je bolniške podpore, prosim, da se pišejo pod rubriko "Opomba" imena in koliko kateri dobi podpore oziroma ima za dobiti. Potem skupno koliko je za plačati vse podpore za isti mesec in to radi tega, ker mi je iz izkušnje znano, da se katerim pripeti na plačilni nakaznic pomota. To se vsakemu lahko pripeti, jaz takoj lahko popravim in obvestim dotičnega tajnika.

PLAČILNE NAKAZNICE:

Za iste se prosi, da so vselej natančno izpolnjene, kar se na njih zahteva. Zatoraj naj vsak sobrat tajnik (ica) natančno pregleda popred predno jih odpošljejo. Vse plačilne nakaznice naj se pošiljajo obenem s zdravniškimi listi in assesmentom kakor mogoče hitro po seji vsaki mesec, zato da ni treba bolnikom predolgo čakati za podporo.

Nadalje sem opazil malo pomoto, ki se je urinila na plačilnih nakaznicah in ki pravi, da mora biti bolnik obiskan dvakrat na teden. Pravilno je trikrat na teden. (Glej pravila, stran 27, točka 30.) To sem opomnil radi tega, da ne pride do kakega nesporazuma. Zato naj se ravna, kakor se v pravilih zahteva.

Kar je drugih listin, je iz njih natanko razvidno vse potrebno. Izkazi računskega naznanila se rabijo, kadar kateremu oddaljenemu članu poteče njegova mesečnina, da se ga o tem obvesti.

Izkaz za III. razred otročji oddelek mesečnega poročila je napravljen na način, kakor za prvi razred in da vselej ostane rumena kopija pri postaji. Bela se pošlje meni. S tem sem dal nekoliko podatkov; mogoče bode kdo rekel, da tega ne bi bilo treba, ali iz izkušnje mi je znano, da je to tudi potrebno.

V nadalje najuljudneje prosim vse sobrate postajne tajnike, da kakor hitro mogoče prepišejo člane in članice v knjige, ki so jih prejeli in potem pa naj meni one male knjižice, ki sem jih ob svojem času razposlal, nazaj pošljejo. V onih knjižicah so pisani člani in članice in njih starost, tako da se tudi tukaj potem po vrsti spiše in se s tem veliko časa prihrani. Ponovno prosim, da mi pošljejo kakor hitro mogoče omenjene knjižice.

V nadalje tudi prosim vse postajne tajnike (ice), da mi naznanijo natančno število članov, koliko jih postaja šteje dobro stoječih z mesecam junijem in koliko je možkih, koliko je ženskih in koliko otrok. Prosim, da te vrstice postajni tajniki pazno prečitajo, ker bode gotovo kateri kaj dobrega iz tega povzel in se vedel ravnati. Gotovo, izprva bode bolj težavno, dokler se ne privadi vsemu. Treba bode delati z dobro voljo in potrpežljivostjo, ali dobra volja vse premaga. Ko bode stvar urejena, bode v resnici napravljeno moderno, da bode času odgovarjalo.

Nadalje se vsem postajnim uradnikom kakor tudi vsem članom zahvaljujem za potrpljenje potom celega gl. odbora. Kakor se iz listin in knjig razvidi, je dalo veliko dela, a upam, da bode sedaj vsem ustreženo.

Naznanjam, da sem odposlal prošnje za sprejem in tudi male kartice. Vselej naj se s prošnjo za sprejem pošlje meni tudi mala kartica. Ko jo potem jaz vrnem postajnemu tajniku, se mora hraniti pri postaji. Odposlal sem tudi bolniške liste in pa obiskovalne liste. V slučaju, da ni kateri omenjenih listin prejel, naj mi takoj naznani in mu druge odpošljem.

Pozdravljam vse člane in članice naše dične organizacije vam

udani John Telban, glavni tajnik.

IZ NOVE DOMOVINE.

Duluth. — Tudi naše mesto ima svoj "jungle", kjer se zbirajo brezposelni delavci, si tam kuhajo, ako imajo kaj, ter prenočujejo v tamkaj ležečih velikih cevih. Slovencev je med njimi kakih petnajst.

Naš "jungle" se nahaja na podaljšku šeste Ave., tik ob Superior jezeru. Žalosten je pogled na te nesrečnike, ki bi radi delali, samo da bi dobili delo. Vsi pravijo, da tako slabih delavskih razmer že dolgo ni bilo.

— Ko je prenašal 54 let stari Hrvat Mosija Žigić nek les ter pri tem prekoračil progo na stajališču Notrhern Pacific železnice, je prišel pod vlak Fond du Lac železnice, ki ga je raztrgal na kose. Nesrečnik je obležal na mestu mrtev. Kolikor nam je znano, je bil ponesrečen član pravoslavnega društva v Gary.

Žigić je prišel v Duluth meseca januarja, ter je dobil službo pri Northern železnici. Bil je oženjen ter zapušča na Hrvaškem vdovo s tremi otroci. Nekje na vzhodu ima tudi brata, katerega naslov pa ni znan.

— Pred dvema tedni je prišel v Duluth iskat dela Ivan Torstensson, star 20 let. Godilo se mu je, kakor številnim drugim: dela ni bilo, zaslužka nobenega, prihranki so tudi polagoma šli. V obupu je prijel za samokres ter si pognal kroglo v glavo. Samomor je izvršil v Windson hotelu, 505 West Michigan Street.

Ko so preiskali njegovo prtljago, so iznajdli, da je delal samomorilec prej vgozdu. Iz pisem je razvidno, da je bil doma iz Odebyn na Švedskem. Kolikor znano, tukaj ni imel svojcev. — Nova žrtev brezdelnosti!

— Dopis iz Jolieta, priobčen dne 30. m. m. v N. V., je hudo spekel gospode pri A. S. Seveda, resnica v oči bode. Sicer je pa laž, da bi oni dopis sramotil jolietske trgovce. Par oseb menda še ne tvori večine jolietskih trgovcev. In tej manjšini se je že davno dokazalo slabo gospodarstvo pri Jednoti. Tisočaki so šli, po nepotrebnem so požrli advokati tisoče dolarjev. Kdo jih je plačal! Mogoče oni "jolietski trgovci?" Ne, ampak delavci. In kako naivni so pri A. S. Poštenega businessmana nam pošilja na vrat, naj nam ukaže, da ne smemo poročati resnice o slabem gospodarstvu z Jednotinim, t. j. delavskim denarjem! Šeme, kdo se zmeni za vaše čvekanje.

Kar se tiče "podlega obrekovanja", naj pogleda A. S. najprej svoje kolone, kjer je toliko gnoja in smradu, da je v resnici škandal. Ljudje se splošno zgražajo nad gonjo, katero je uprizoril A. S. proti nekaterim njemu neljubim osebam. Boljše bi bilo, da se skesano potrka na prsi in se poboljša. Ne verjamemo, da bi bilo zdražbarenje in hujskanje kako bogoljubno delo. In A. S. se postavlja, da je "prvi in edini katoliški list". Pokažite to tudi dejansko!

— Pred odhodom iz Dulutha pozdravljam vse prijatelje v New Duluth, posebno se zahvalim N. Jerinu za prijaznost. Namenjen sem proti jugu, in če ne dobim med potjo dela, grem v Meksiko k ustašem. — Henrik Sterle.

— V našem uradu so se zglasili: Rojak Eli Smolič iz Aurora, Minn., s svojo nevesto, gospo Marijo, prej gospodično Skrabe. Rojak Smolič je rodom iz Prečne pri Novem mestu, in gospa Smolich je amerikanska Slovenka, rojena na Tower, Minn. Mladi zakonski par je na ženitovanjskem potovanju. Rojak Smolič je dobro znan rojakom po ange, in tem potom se posljavlja iz fantovskih krogov, katerim želi ves napredek.

Poroka se je vršila dne 11. maja na Aurori. Pričujoči so bili starši neveste z imenom Peter in Elizabeta Škrabe, ki imata farmo na Greaney, Minn.

— Martin Šetinc iz Bear Creek, Mont. Rojak Šetinc je povedal, da so v Montani slabe delavske razmere.

Steve Maretič, gostilničar, Sheboygan, Wis, na potu na Range.

Lovrenc Hrašar iz Hibing, Minn na poti v Herrin, Ills. — Jože Skala, gostilničar iz Ely., J. Pogorelc ter žena njegovega umrlega brata, Mrs. Pogorelc. — Frank Auzelc iz Leadville, Colo. v Duluth, Minn. za delo. — Frank Lamac iz Eveleth, Minn. v Greenwood, Wis. na farmo. Math Prijanovič, gostilničar iz Virginije, Henrik Sterle iz New Duluth.

Eveleth. — Mestni župan J. J. Gleson je sklical izvanredno sejo, da bi zposloval posojilo $250.000 za tlakovanje ulic, in se stem obenem pomore brezposelnim delavcem.

— Dne 11. maja se je začelo delati na tem, da kupi mesto Precenit Electric Light Plant. Župan Gleson je prepričan, da bode večina volila za to. S tem bode veliko pomagano delavcem ter tudi drugim. Uposlenih bode najmanj 300 do 400 delavcev.

Ely. — Dne 13. maja okoli štirih zjutraj je zgorelo plesišče društva sv. Cirila in Metoda, radi katerega je bilo že mnogo prepira in jeze. Na tem prostoru so se redno vršili slovenski pikniki. Kako je nastal požar, ni znano, sumi se pa, da je nekdo nalašč zažgal. Poslopje je stalo okoli $3000.

— Delavske razmere so slabe, zato ni svetovati rojakom, da bi hodili semkaj dela iskat. Naš mest ni župan je ukazal, da morajo biti ob nedeljah zaprte vse trgovine.

Hibbing. — V Strihninom se je zastrupil v nekem saloonu na Pine Street Gustav Adamson, star 51 let. Kaj je gnalo nesrečneža v smrt, ni znano. Imel je eno leseno nogo ter bil tukaj poznan že kakih deset let.

Virginia. — V Lincoln rudniku je ubilo delavca Celente Galtorenzija. Prišel je med dve kari, ki sta ga tako pritisnili, da je bil nesrečnik pri priči mrtev. Bil je oženjen, 37 let star ter zapušča vdovo z dvema otrokoma, od katerih je star eden 6 let, drugi pa eno leto.

— V svoji hiši tukaj se je zastrupila 52 let stara Mrs. John Norton ob času, ko je bil njen mož v sosednji sobi. Spila je precejšnjo število karbolne kisline. Samomor je izvršila najbrže v hipni blaznosti. Zapustila je moža, dva otroka, brata v Chisholmu in eno sestro na Eveleth.

— Od tukaj so odpeljali v Duluth 37 let starega gozdnega delavca Carl Johnsona, kateremu so se nenadoma zmešala kolesca v glavi. Domišljuje si, da je predsednik Združenih držav.

ILLINOIS.

Waukegan. — Dne 2. maja je umrl tukaj naš rojak Mihael Navinšek, doma iz Nakla na Gorenjskem. Star je bil 36 let ter zapušča ženo in enega otroka. Bil je član dveh društev. —

Joliet. — mrl je v bolnišnici sv. Jožefa za neko operacijo g. John Schauer ml. 32 let star, sodeležnik v trkovini svojega očeta, g. Charles Schauerja, 1008 N. Broadway, živeč v Jolietu izza leta 1886. Pokojni John Schauer je bil rojen v Avstriji, a vzgojen v tem mestu. Že več let je pomagal svojemu očetu v grocerijski trgovini. Pred kakimi tremi meseci se je poročil z gdč. Antonijo Papež, hčerko našega rojaka g. Mihaela Papež, stanujočega v lastni hiši na Ruby St. In že po treh mesecih je nenadoma prišel konec njuni dosmrtni zvezi. Res žalosten slučaj, atem žalostnejši, ker je bil mladi Schauer v enem dnevu zdrav in mrtev. Pri svojem delu se je namreč pretegnil, da se mu je pretgala kila, in za ponesrečeno operacijo je umrl.

— Rojak umrl. V bolnišnici sv. Jožefa je umrl g. Math Klobučar iz Rockdala, star okoli 43 let, oženjen, član društva sv. Frančiška Sal. štev. 29. K. S. K. J.

PENNSYLVANIA.

Forest City. — Dne 30. aprila zvečer je ponesrečil rojak Josip Gerčman. Utrgala se je nad njim plast kamenja ter ga potolkla do smrti.

Pokojni Jos. Gerčman zapušča žalujočo vdovo in 5 nedoraslih otročičev, katerih najstarejši je star 9 let in najmlajši tri leta. In zapušča tukaj tudi še dva brata in več drugih sorodnikov, kateri žalujejo za njim. Pokojni je bil doma iz fare Višnja gora pri Zatičini.. Ponesrečeni je bil član dveh podpornih društev; je bil član največjega tukajšnjega društva sv. Jožefa št. 12 K. S. K. Jednote in enega društva, ki spada k S. S. D. Z. v Chicagu. — Blag mu spomin

OHIO.

Cleveland. — Umrla je starišem Vitigoj na 3222 Lakeside ave triletna hčerka Antonija. To je drugi in edini preostali otrok te družine, ki je preminul. Naše odkrito sožalje.

KANSAS.

Kansas City. — Dne 21. aprila je umrl tukaj 24 letni mladenič F. Romšek, član društva sv. Jurja št. 49 J. S. K. J. Tukaj zapušča brata, v starem kraju pa dve sestri in brata. Bolan je bil dve leti in se ves ta čas ni niti premaknil s postelje. Dva tedna, predno je zbolel, je pristopil k društvu sv. Jurja J. S. K. J. Nobeden si ni mislil, da bo tako naglo zbolel, ker je bil zdrav in močan.

MONTANA.

Bear Creek. — Nesreča je zadela rojaka John Andrejuzija, ki je bil zaposlen v nedaleč od tu oddaljenem rovu Vashoe, Mont. Dne 29. aprila je šel na delo, kakor po navadi, nič hudega sluteč; okoli 11 ure dopoldne je pripeljal v njegov prostor voznik prazen voziček; od tega časa pa do tri ure popoldan ni bilo nobenega človeka v njegov rov in ko so ga potem dobili, je bil že mrtev. Ne ve se, po

Nadaljevanje na šesti strani.)

M. J. MURPHY, predsednik. GEO. L. BROZICH, tajnik.
THE FIRST STATE BANK OF ELY
PRVA DRŽAVNA BANKA, ELY, MINN.
se vljudno priporoča za vse bančne posle, kakor tudi pošiljanje na vse strani sveta ter čekovni promet. Hranilne vloge obrestuje
3% od sto
od dneva vloge.
Naša banka je prva državna banka v mestu in je pod strogim nim nadzorstvom; poleg tega imamo zvezo z občeznano Union ment Co. iz Minneapolisa, Minn., pri kateri so interesirani glavni iz Chicage in New Yorka, zatorej so Vaše vloge pri nas
absolutno varne.
DENAR V STARO DOMOVINO pošiljamo vsak dan in naše vedno nizke. Zastopamo tudi najboljše zavarovalne družbe pod istotako izvršujemo vsa notarska dela.
Pridite k nam zamenjati Vaše čeke ob plačilnih dnevih. posluje pretežna večina domačih trgovcev, kateri so tudi delni

First National Bank
EVELETH, MINN.
Najstarejša narodna banka na Mesaba R
KAPITAL IN PREOSTANEK
$122.000.00
Pošiljamo denar v Avstrijo po najnižjih c
Parobrodni listi za vse č
Placamo obresti po 3 od sto.

W. J. RIETOW, predsednik. GEORGE HELLER, podpre
O. FOESTE, blagajnik. O. KAUFMANN, pomoč. b
Glavnica in rezervni sklad $365,0
GERMAN-BANK
Najstarejša in največja banka v Sheboygan, W
plačuje od hranilnih vlog 3%
Pošilja denar v STARO DOMOVINO, prodaja PAROB KARTE za vse parobrodne črte. Izdeluje vsakovrstne

Prvi in centralni oddelek Gary
sta kraj jeklarne v Minnesoti, sta edina kraja, ki se držita to tvornice MINNESOTA STEEL KOMPANIJE, ki stane $25,000,000. okraju bo in je že vstanovilo tisoče jeklarskih delavcev svoje Izvrstne prilike za vsakovrstno trgovino.
Stanovanjske lote merijo 30 in 33x100 čevljev in stanejo od naprej, in sicer $25.00 do $100.00 naplačnine, ostanek v mesečnih po $10.00 do $15.00. — Trgovske lote od $700.00 naprej, četrtina ostanek $25.00 na mesec. Cene so take, da sedaj lahko še vsak moderna izboljšanja, tako da lahko sami izračunite, kaj bo te kolikor se tiče zvišanja cene; zato kupite sedaj.
Za popolne podatke pišite ali se pa zglasite na
Gary Land Company
202 Palladio Building Duluth, M
ZA STOPNIK ZA EVELETH
Max Volčanšek, Jones Street, Eveleth, M

Kadar greste nazaj v stari kraj zahtevajte "tiket"
Baltimore and Ohio železn
CHICAGO do NEW YORKA
Pišite: R. C. HAASE, ST. PAUL,
Northwestern Passenger Agent,
po parobrodno knjižico, ki kaže vdobnosti te železn parnika.

V založbi Narodnega Vestnika je d
DELAVSKI ODŠKODNINSKI ZAKO
ZA DRŽAVO MINNESOTO
(Minnesota Workmen's Compensation Act)
Cena 30 Centov

Navodila kako postati državlj
Cena 15 Centov

Iz stare domovine.

KRANJSKO.

rli so v Ljubljani: Barbara povčnik, strežnica, 73 let, ska steza 4.

slava Ferant, hči davčnega 4. leta, Pred škofijo 21. — j Verbič, zasebnik, 80 let, nova ulica 3. — Ivan Meden, niški uradnik, 75 let, Bleweiesta 1ć. — V deželni bolni- Anton Mihelčič delavec, ć1 — Fran Kopač, poljski dni- 53 let. — Fran Železnikar, ec, 27 let. — Ivan Mramor, niški uradnik, 34 let. — Vikran, bivši natakar, 21 let. — nzio Butolo, brusač, 59 let. — nat Tomažovič, dninar 76

eganjalec sejmarjev. V Bu- bil 25. aprila semenj, za ka- sta dobila en naprednjak klerikalec dovoljenje toči- je vino pod vejo. Ker pa se a sejmišče na cerkvenem išču, je hotel župnik napred- kmetu zabraniti, da bi svo- no pripeljal na ta svet, dasi jmišče javno in vsakemu prost in dasi župnik na sej- nima nič govoriti, četudi je erkvena last. Že tri dni pred m je dobil dotični kmetova- vestilo, da nikar vina vozi- semenj, ker župnik ne bo prostora na sejmišču, češ, da lerikalni kmet plačal "stand- od vsega, za to pripravlje- prostora. Ker pa na sema- an klerikalni vinotočar iz go- ga vzroka ni hotel nesti za ika kože na prodaj in župnik koga druzega ni mogel dobi- je napotil sam opravljat slu- policista. Odpravil je z najve- hitrostjo mašo in procesijo, m pa hajd preganjat liberal- sejmišča, ko si je le-ta ravno avil štant. Zanimivo je bilo ati, kako je župnik srdito ren- — "liberalna mrha" se je pa nejal in ni hotel ubogati. Uvi- i, da sam nič ne opravi, gre nik hitro k orožnikom, kričeč d daleč, naj gredo preganjat ogljivega kmeta. Orožniki pa upniku povedali, da to ni nji- a stvar in da naj gre k župa- ker on ima take reči urejevati. tej priči je pa župnik postal olj črn, kakor je ponavadi in e sramotno odkuril. Ljudje so gražali nad početjem tega nev- nega župnika, Bog pa je poka- da ni župniku pokoren, kakor upnik že večkrat trdil kajti ni naprednjak je iztočil tisti 400 litrov vina, da ga ni nobe- krčmarjev toliko. Pripomniti moramo, da župnik ne sovraži rednjakov vedno enako, kajti ki ponedeljek nas je povabil, se cerkvenega darovanja ude- mo vsi. Kronce so tudi liberal- dobre!

Klerikalna vzgoja. Ko je te dni pogrebu polkovnika Paiča o- vljal pravoslavni duhovnik svo molitve, so se nekatere klerikal- babnice prav nesramno norče- e iz teh molitev. Pač sadovi nčiškanske vzgoje.

Napad. Neko nedeljo je neki avec brez vzroka napadel se- najstletnega Janeza Tometa d neko gostilno v Sviljah pri vodah. Sunil ga je v desno gno ter ga težko ranil. Napa- ec je pobegnil.

Boj. 26. aprila ponoči je na- l med fanti Antonom Pircem iz likega Podljubna, Janezom Jak om iz Malega Podljubna in Ja- om Pircem iz Sp. Mraševega eni strani in posestnikom Jože- Knafeljcem z Vrha na drugi ani v neki gostilni v Malem ljubnu pretep. Knafelje je bil ko poškodovan, da so ga prepe- li težko ranjenega v bolnišnico miljenih bratov v Kandijo, kjer še istega dne umrl.

Velikodušen tat. Neki neznan je pred kratkim zlezel skozi no v hišo trgovke Adele Baloh Jesenicah ter ukradel iz mizni- 400 K, dočim je 40 K velikodu- tam pustil.

Žalosten konec pijanca-zapravvca. Znanega posestnika Kna- ca, vulgo Karnala z Vrha pri ubnem so v nedeljo v Ribnici lizu gore Ljubno) pobili. V tej si je bil hud pretep. Knafelc je dobil take poškodbe, da je v lnici umrl. Ta človek je imel merno lepo posestvo, pa je ta- ko popival in zapravljal, da je ravno v zadnjem času spravil posestvo na boben.

Poparil se je. Deček Alojzij Šega v Grahovem se je rped dnevi igral v kuhinji s kosom kruha. Naenkrat je prišel domači pes v kuhinjo ter hlastnil po kruhu. Deček se mu je nazaj umaknil. Pri tem je vzrnil lonec z vrelo vodo ter se tako poparil, da je naslednjega dne umrl.

Umrli so v Ljubljani: Marija Ludovik, užitkarica, 81 let, Radeckega cesta 9. — Marjana Malenšek, žena posojilniškega uradnika, 23 let, Kopitarjeva ulica 4. — Marija Mancini, slaščičarjeva vdova, 78 let, Japljeva ulica 2. — Rudolf Markoli, sin delavca, 11 dni, Stranska pot 11. — Marija Krejči, žena posestnika in krznarja, ć4 let, Wolfova ulica 5. — Viljemina Kuralt, vdova c. kr. sodnega pristava, 59 let, Dalmatinova ulica 5.

Smrt Radeckega veterana. Kakor je bila vedno njegova srčna in večkrat izražena želja češ: "le dolge bolezni se bojim in želim mirno umreti", tako je tudi mirno in tiho zaspal za vedno 27. aprila ob 4.30 zjutraj v 86. letu svoje dobe c. in kr. polkovnik v. p. g. Adam Paič. Pokojnik je bil med ljubljanskim občinstvom zelo mar kantna in obče znana osebnost. Adam Paič — pravoslavnega veroizpovedanja — je bil rojen 23. septembra 1828. leta kot sin častnika v Vrginmostu na Hrvaškem. Dovršivši kadetno šolo v Gradcu je prišel 1846. leta k domačemu polku št. 17. ki je odšel že leta 1847. v Brešijo na Laškem. Ko je izbruhnila leta 1848. revolucija je bil Paič imenovan za poročnika in prestavljen nazaj v Ljubljano; odšel pa je zopet koncem leta 1848 v Italijo, kjer se je udeležil bitk leta 1849. pri Gambolu, Borgostu, Ciro de Piemontu in pa pri oblegovanju mesta Ankone in Bologne. Nadporočnik je postal z 21. in stotnik II. razreda s 26. letom; leta 1859. je bil ranjki, dne 24. junija v bitki pri Solferinu pri prostovoljno napravljenem napadu kot poveljnik divizije (pol bataljona) ranjen. Leta 1866. je bil kot stotnik pri Sadovi na Češkem radi izredno hrabrega in vspešnega delovanja od cesarja odlikovan, dobil je cesarsko priznanje, kolajno, ki se nosi na traku zaslužnega križca (belo-rdeče). Dve leti potem (1868.) je postal umrli veteran pri polku štev. 26. major in leta 1873. je bil prestavljen zopet k domačemu pešpolku št. 17. kjer je bil poveljnik nadomestnega okraja in je l. 1875. postal podpolkovnik. Leta 1877, je bil prestavljen k pešpolku št. 70. v Petrovardin, kjer je postal polkovnik in je bil leta 1878. kot "invalid" vpokojen. — Pokojni polkovnik Paič je bil izredno duševno delaven in je proučil vso vojno zgodovino od starejših časov. Kot sad tega dolgoletnega in napornega duševnega dela je izdal Paič že tu v Ljubljani bivajoč knjižico pod naslovom: "Veliki vojskovodje", kjer slika v kratkih, a pomembnih stavkih največja in najslavnejša dela najimetninejših vojskovodij vseh časov in narodov! Čez 80 herojev ima navedenih, ki so se dičili z neumrjočo slavo; malih, krepkih in kritičnih izvajanjih poudarja pisatelj dejstvo, da je bila vselej in povsod zmaga odvisna od osobnega vpliva dotičnega vojskovodje. Dodatek ima več izgledov in strategično taktičnih notic, ki segajo celo do rusko-japonske vojne leta 1904 — 1905. Sedaj je polkovnik Paič sam šel v vrste velike armade, od koder ni povratka! Rajni polkovnik je bil zvest sin srbskega naroda in navdušen jugoslovanski rodoljub. Naj mu bo lahka zemlja domača!

PRIMORSKO.

V Gorici je preminula po dolgem mučnem trpljenju gospa Frančiška Klun, soproga posestnika v ulici Rossini št. 6, gospoda Antona Kluna.

V Slivju je umrla 70 let stara občespoštovana gospa Uršula Bubnič, soproga g. Ivana Bubniča, posestnika in trgovca. Pokojnica je bila vzor pridne in skrbne gospodinje in dobre matere. Blag ji spomin!

Neprijetno presenečen je bil čevljar Josip Mandelj v Trstu, ki si je ležišče izbral ob nekem zidu v ulici Silvio Pellico. Ob tem zidu je sladko zaspal, zbudil se je okrog dveh po polnoči. Hotel je pogledati na uro, da bi vedel, koliko časa je spal, segel v žep, a ure ni bilo. Ko je prišel mimo neki redar, mu je Mandel povedal, kaj se mu je pripetilo, a mirno dostavil: "Sicer se mi je pa v Trstu zgodilo še marsikaj hujšega, kot to, da so mi pobrali uro." — O tatu nimajo še nobene sledi.

V svrho tatvine vprizorjen pretep na tramvaju. V nekem tramvajskem vozu v ulici Carducci v Trstu nastal je te dni pretep med tremi možmi. Na bližnji postaji poklical je sprevodnik stražnika ter mu izročil pretepače. Ta je odvedel nevedene tri na policijo, kjer so pa pred komisarjem izjavili, da so se prepirali vsled neke malenkosti in da radi eden drugemu odpuščajo. Nato so bili miroljubni pretepači izpuščeni. Komaj pa so bili dobro iz policijskega poslopja, že sta se zglasila dva gospoda, ki sta bila na onem tramvaju, kjer je nastal pretep, okradedena. Enemu so tatov odnesli iz žepa listnico, v kateri je imel 280 K denarja in zlato kravatno iglo z briljantom, vredno 1200 K, drugemu pa listnico, v kateri je imel nad 300 K denarja. — Jasno je, da so oni trije miroljubni pretepači vprizorili pretep le zato, da so lažje okradli radovedne gledalce. Policija je pričela takoj one tri pretepače iskati, a dosedaj je bil ves njen trud zamanj.

Tatovi železne skrinjice konzumne zadruge s 15.000 K. Kakor znano, bila je na zagoneten način ukradena 6. aprila t. l. skrinjica konsumne zadruge v Trstu. V tej skrinjici je bilo 15.000 K. Par dni po tatvini je bila aretirana Marija Mahorčič, uslužbenka zadruge. Kljub dejstvu, da je tatvino tajila, pridržali so jo v zaporu. Policija pa je med tem časom natančno poizvedovala ter izvedela, da žive trije nevarni tički zelo potratno. Aretirala je 32letnega težaka Angela Doviera, 22letnega Marcela Jamnika in 24letnega Karla Trampuša. Vsi trije so zelo priporočljivi tički, ki imajo že davno svoje fotografije in življenjepis na policiji. — Ti zreli tički so pa v zadnjem času kar čez noč obogateli. Na stanovanju Dovierja našli so 420 K denarja in vložno knjižico tržaške "Cassa di Risparmio", na katero je bilo vloženih 240 K. Na stanovanju ostalih dveh tatičev policija sicer ni našla mnogo denarja, a oba sta imela seveda zlati uri in verižici. Izvedelo se je tudi, da se je Dovier v zadnjem času večkrat peljal v Benetke. — Skrinjico so našli na vrtu poveljništva c. in kr. vojne mornarice v dvorcu "Nekcker", in sicer pod ulico Massimiliano, kamor so jo gotovo tatovi sami vrgli, da se je rešijo. — V kaki zvezi so ti trije uzmoviči in aretiranka, se še ni dalo dognati.

Prebrisan slepar. Dalmatinec Milo Radonovič je hotel zvečer v Trstu zmenjati 120 K v francoske zlatnike. Ker pa ni bil še nikdar menjal tak denar, je naprosil svojega znanca Kerpana, naj mu ta to preskrbi. V družbi Kerpana pa je bil neki vojak bosensko-hercegovinskega polka št. 4, ki se je sam ponudil, da preskrbi francoski denar. Res se je čez nekaj časa vrnil in oddal Radonoviču 6 zlatov, nato se pa kmalu poslovil. Radonovič je kmalu nato spoznal, da je bil ogoljufan za teh 120 K, kajti francoski zlatniki so bili navadne — igralne marke. Naznanil je celo zadevo policiji, ki je onega vojaka kmalu izsledila ter ga oddala vojaškim oblastem.

Na potovanju okraden in od papeža odškodovan. Tržaški škof monsignor Karlin se je pred kratkim peljal v Rim. Na potu iz Ankone v Rim se mu je zgodilo to, kar se primeri malone vsakemu tujcu na italijanskih tleh, bil je okraden. V okradenem kovčegu sta bila tudi škofovski križec in škofovski prstan monsignora Karlina. Prisedši v Rim je škof Karlin povedal kardinalom, kaj se mu je primerilo in ko je prišel v avdijenco k papežu, je ta že vedel, kaka nesreča se je škofu primerila. V šali je papež pokaral škofa: Ali ne veš, da mora vsak škof stopiti pred papeža s križem na prsih? Papež je na to daroval škofu dragocen križec na zlati verižici in krasen demantni prstan.

ŠTAJERSKO.

Vlomi se dogajajo zopet v celjski okolici. V eni zadnjih noči so vlomili tatovi v Pacholletovo gostilno na Bregu pri Celju, kjer pa niso dobili precej plena.

Smrt v ognju. V Kramžah pri Novi Cerkvi blizu Celja je delavec Martin Šupfer požigal grmičevje. Pri tem se mu je vnela obleka. Dobil je tako hude opekline, da je na njih umrl. — V Veliki Pirešiči pri Celju je nastal gozdni požar pri posestniku Šuperju. Po požaru so pogrešali slaboumnega Šuperjevega brata Martina. Našli so ga drugi dan popolnoma ožganega na pogorišču. Pri gašenju se mu je vnela obleka, in ker ni bilo pomoči, je v ognju zgorel.

Pri streljanju z možnarji ponesrečil. Na neki gostiji v Šoštanju so streljali tudi z možnarji. En možnar je razpočil in železni deli so zadeli sodnijskega oficijanta Antona Kramarja v trebuh. Smrtnonevarno ranjenega so spravili v bolnišnico.

Zaprli so v Celju italijanskega goljufa Hildebranda Bartolussia, doma iz Trevize. Izvršil je po Celju in okolici več goljufij.

Vlomili so v Zgornji Radgoni tatovi pri trgovcu Korošču in pokradli za 1400 K blaga. Tatov še niso izsledili.

Nesreča. Pri zidanju tovarne v Št. Pavlu pri Preboldu se je podrl oder. Zidarja Jože Špeglič in Fr. Mernik sta pri tem dobila smrtnonevarne poškodbe. Spravili so ju v bolnišnico.

Otrok utonil. V Mihalovcu pri Brežicah je padel dve in polletni sinček posestnika Vrbnjaka v gnojnico in utonil.

Požig. Pri Sv. Tomažu pri Ormožu so zaprli lončarja Janeza Lašič iz Peršetine. Dolžijo ga, da je sam zažgal svoja poslopja, da bi prišel do zavarovalnine.

Cestni napad. Posestnik Jože Maček se je te dni nekoliko vinjen vračal iz Vojnika pri Celju proti domu. Na cesti so ga napadli trije fantalini po imenu Lobnik, Kurada in Ojsteršek ter ga tako hudo pretepli, da je dobil smrtnonevarne poškodbe. Ničvredneže so zaprli.

Vsled pasje stekline umrl. Občinskega slugo Ferdinanda Pečko v Vojniku je pred par meseci ugriznil neki stekel pes. Pečko se za rano ni dalje brigal, te dni pa so se na njem naenkrat pokazali znaki stekline. Prepeljali so ga takoj v celjsko bolnišnico, kjer je v strašnih bolečinah umrl.

Požar. V Gradišču pri Podsredi je te dni izbruhnil ogenj pri posestniku Simončiču. Uničil je ogenj vsa poslopja. Vsled vetra so se vnela tudi sosedna poslopja posestnika Martina Klajnšeka in popolnoma zgorela. Škoda je velika. Zažgal je baje 6letni Simončičev sin.

Mlada tatova. V Mariboru so izročili okrožni sodniji Maksa Novaka in Ferdinanda Velleta. Oba sta stara komaj po 13 let. Izvršila sta vsega skupaj 10 vlomov in tatvin.

Iz Celja. Tatvine v mestni okolici. Pred nekaj dnevi so odnesli neznani uzmoviči pri G. v Gaberju precej jedil in pijače. Kot uzmoviča sta bila osumljena neki delavec Ž. in znani enonogi dr. Koroščev agitator Komerički. Ž. so izpustili za nekaj dni iz zapora. Potem so preiskali tatovi klet hotela "Stadt Wien" in so odnesli nekaj šampanjca, in v sredo dne 29. aprila ponoči so pa obiskali gostilničarja Paholeta na Bregu. Tatvine se v Celju in okolici zadnje čase zelo množijo.

Čudne razmere v ptujski hiralnici. Dne 22. aprila ob 4 uri zjutraj so opazili smrad v hiralnici, ki je prihajal iz sobe, v kateri so hranili nekega umobolnega Janeza Vute. Ko so odprli dotično sobo, so našli na tleh ležati Vuteja, ki se je bil zadušil v dimu. Velika zanikrnost je pač, če ne rabimo drugega izraza, da puste umobolnega človeka samega v sobi, v kateri gori luč, brez vsakega nadzorstva.

Padel raz strehe. V torek dne 28. aprila, zjutraj je delal zidar Martin Zupanc v Celju na strehi hiše štev. 4. na Cesar Jožefovem trgu, naenkrat mu je spodrsnilo in revež je ležal na tleh. Težko poškodovanega so spravili v bolnišnico.

KOROŠKO.

Radi ropa obsojena vojaka. Meseca novembra lanskega leta sta na Ljubljanski cesti v Celovcu napadla dva vojaka nekega civilista, ga vrgla na tla, mu vzela uro z verižico in nekaj drugih stvari v skupni vrednosti 40 kron ter zbežala. Napadenec je takoj napravil ovadbo, toda zločincema ni bilo mogoče priti na sled. Šele meseca februarja so po naključju izsledili, da sta oni rop izvršila dva vojaka 17. pehotnega polka in sicer neki infanterist in četovodja pri 7 stotniji Zima. Oba so aretirali in izročili garnizijskemu sodišču. Nedavno tega se je vršila obravnava in sodišče je obsodilo infanterista na 9 let težke ječe, četovodjo Zimo, ki je bil obenem tudi degradiran pa v letno ječo.

Tatvine. Iz Beljaka poročajo, da se tamkaj v zadnjem času množe tatvine raznih vrst. V zadnjem času so se spravili zlasti na kolesa. Tako je bilo te dni ukradeno na odprti cesti izpred hiše g. Stadlerja kolo, vredno 120 K. Seveda o tatu ni nobenega sledu. Skoraj ob istem času zmanjkalo je nekemu poštnemu uslužbencu kolo izpred kolodvora. Tudi o tem tatu nimajo sledi. — Na kolodvoru v **Beljaku pa se** dogajajo v zadnjih časih več ali manj predrzne žepne tatvine, a o storilcih ni nikdar dobiti sledi. Biti mora to izvežbana tatinska družba.

Ukradel in zapravil. Pri Zgornjih Borovljah je zmanjkalo posestniku I. Baherju znesek 2300 kron in neka torbica. Osumljen je bil takoj brat posestnika, ki je znan malopridnež in ki je šele pred kratkim odsedel daljšo kazen. Pri sodišču v Beljaku je tat priznal, da je v teh par dnevih svoje prostosti živel jako potratno. Kakor tat sam priznava, peljal se je iz Beljaka v Spital, tam si je kupil kolo ter se po železnici peljal v Solnograd, na Dunaj in tako malo po mestu. Z Dunaja se je z avtomobilom peljal v Beljak, kjer ga je končno dohitela usoda. Domneva se, da ni popolnoma pri zdravi pameti. Našla se je pri njem le še malenkostna svota.

Cenjeni volilci!

Naznanjam, da kandidiram za **COUNTY COMMISSIONER - JA** za šesti distrikt v St. Louis county.

Želel bi govoriti z vsakim volilcem, a ker to ni mogoče, obračam se tem potom do cenjenih slovenskih volilcev, da oddajo dne 16. junija pri primarnih volitvah glasove za-me.

Ako bom izvoljen, hočem se posvetiti z vsemi močmi za izboljšanje obstoječih in napravo novih cest, ker se zavedam, da so ceste za napredek okraja absolutno potrebne.

Spoštovanjem

John Glode,
EVELETH, MINN.

JOHN GLODE
kandidat za county commissioner za 6. okraj, St. Louis County, Minn.

JOHN AGNICH
gostilničar
GRANT STREET EVELETH, MINN.

Sveže pivo, pristno vino in druge raznovrstne pijače ter unijske smotke.

Prodajam
železniške in parobrodne listke na vse kraje sveta.

Rojakom in bratom Hrvatom se najtopljeje priporočam.

$25.00 NAPLAČILA $10.00 MESEČNO.

Lote v Gary, Minn.

kjer gradi UNITED STATES STEEL korporacija jeklarno za **$25,000,000,** in cementno tovarno za **$2,000,000,** so danes najboljša prilika az investiranje denarja.
Obrnite se pismeno ali ustmeno na

Steel Plant Investment Co.
c-o Central State Bank
PISARNA NA BANKI NA GARY. DULUTH. MINN.

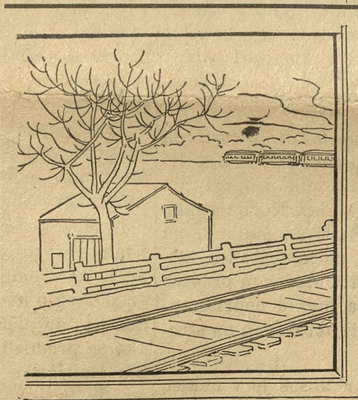

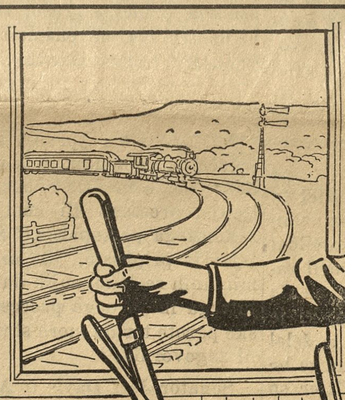

Obrnite se k NAVY

in našli boste, da ste na pravi poti kolikor se tiče tobakovega zadovoljstva. Z NAVY-JA se zvije tako pristne, mile, sveže in zdrave cigarete, da se jih lahko kadi vsak dan kolikor se jih enemu zljubi, zraven tega pa se počuti človek vesel in zdrav.

GAIL & AX

NAVY

Long Cut Tobacco

"Najboljši tobak v najboljšem zavoju"

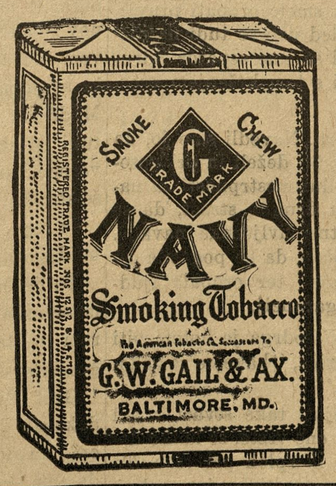

Prijazna **miloba** in **sladkoba** in čudezni okus NAVY se doseže s skrbnim mlajenjem, katero mi damo tem Burley tobaku, predno ga režemo v dolge, svilene niti, katere je tako lahko zviti v okrogle cigarete.

NAVY pride v tvoje roke v svežem, sladkem, dišečem stanu, zato ker NAVY zavoj, ki obstoji iz štirih ovojev, brani pristop prahu, vlažnosti in suše do tobaka.

NAVY je tudi fin za fajfo in za žvečenje — NAVY je **za vse.**

PROSTO Zahtevajte od prodajalca knjižico cigaretnega papirja, katerega Vam bode dal brezplačno z vsakim zavojčkom NAVY za 5 centov.

THE AMERICAN TOBACCO COMPANY

"Narodni Vestnik"

National Herald.

Slovenic Semi-Weekly.

Owned and published by the

Slovenian Printing & Publishing Company

a corporation.

Place of Business: Duluth, Minnesota, 405 W. Michigan Street.

National Herald

Issued every Monday and Thursday; subscription yearly $2.00

The best Advertising medium among Slovenians in the Northwest.

Rates on application

Entered as second-class matter May 11. 1911 at the post office Duluth, Minn., under the Act March 3, 1879."

„NARODNI VESTNIK"

Izdaja

Slovenska tiskovna družba, Duluth, Minn.

izhaja vsak ponedeljek in četrtek zvečer na 8. straneh

Naročnina stane:

Za Ameriko in Canado za celo leto	$2.00
za pol leta	$1.00
Za Evropo za celo leto	$3.00

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne sprejemajo.

Denarne pošiljatve in dopisi se naj pošiljajo na naslov:

"Narodni Vestnik", 405 W. Michigan Street,

Duluth, Minn.

Telephone, Melrose 1113.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

OSEBNA SVOBODA.

Louis N. Hammerling.

IX.

Dočim se je zdelo stvariteljem proglašenja neodvisnosti samoposebi umevna resnica, da so vsi ljudje enaki pred postavi, se je zdelo to celi Evropi pred enim stoletjem in pol kot nekaj povsem novega. Družba v starem kraju je bila namreč zgrajena na ravno nasprotnem principu, namreč neenakosti pred postavo, na principu razreda, s posebnimi pravicami za nekatere in podložnostjo za veliko večino ostalih. Kmet ni mogel voditi pred sodiščem enake pravde z grajščakom in prisego navadnega meščana je razveljavila častna beseda plemenitaša. Upliv plemenitašev in bogatinov je bil večji kot pa pravice navadnih ljudi in ubogih.

Enakost pred postavo je zadnja stopnja prostosti. Prosto izvrševanje sodnijske oblasti pa je najvažnejši branik te prostosti. To so spoznali tudi stvaritelji ameriške ustave. Veliko so trpeli od strani sodnikov, imenovanih po milosti kralja in odvisnih v svoji službi od iste milosti. Vsled tega se je poskrbelo v konstituciji za to, da se popolnoma loči pravosodje od zakonodajne in eksekutivne veje zvezne vlade. Da, prvič v zgodovini človeštva se je postalo pravosodje nad obe drugi panogi kot najvišjega sodnika celo glede zadev suverenitete.

Množicam zatiranih v Evropi se je zdel ta nauk o enakosti pred postavo kot nekak evangelij rešitve na zemlji. Skupno z zagotovilom prostosti vesti o verskih zadevah je tvoril zanje največjo privlačno silo, ki jih je vlekla preko morja. Zatirani Žid na Ruskem, ki je brez pravic v svoji domači deželi, si je želel življenja v kraju, o katerem je vedel, da se bo ravnalo znjim kot z drugimi ljudmi, kjer so "progromi" nemogoči, kjer bi se pred sodiščem osmešilo razne obtožbe, katere se v starem kraju dvigujejo proti njemu. Ako je mogel zgrabiti skupaj sredstva ali dobiti pomoči od svojih bratov, je odšel z doma ter prišel v obljubljeno deželo. Na tisoče in tisoče jih je sedaj tukaj ter se jih prišteva sedaj k najboljšemu delu naših državljanov.

Poljak, kateremu se ni dovolilo negovati spomine na slavno preteklost naroda in katerega se je sililo, naj se združi z narodom, katerega je sovražil, ne da bi se mu dalo sredstev na primerno izobrazbo, se je željno oprijel priložnosti, da služi idealom, za katere so se borili njegovi očetje in sicer v obliki, ki je odgovarjala tedanjim časom. Na stotisoče jih je sedaj tukaj in njih prirojena ljubezen da prostosti najde sedaj zadoščenja, katerega niso mogli najti v starem kraju. Krasna Italija, na novo oživljena vsled narodnega združenja, pošilja vsako leto semkaj na tisoče svojih sinov in hčera, ki vidijo v veliki republiki tostran morja moderno ponovitev stare rimske republike, ki pa je izboljšana v toliko, da bo ušla usodi stare rimske. Tu prevladujejo namreč moderni principi tvorenja narodov in asimilacije, katerih stari še niso poznali. In k temu narodu, ki nastaja, pripomorejo v veliki meri tudi Italijani.

Tako bi lahko našteli še več drugih narodov in plemen, ki so prišla semkaj v Ameriko. Vse pa je vodila svetla zvezda, namreč zagotovilo prostosti, ojačeno z ustavno zagotovljeno pravico enakosti pred postavo.

Sedaj pa, ko so se ustanovili tukaj, se niso le poslužili prilike da si izboljšajo svoj življenski položaj, temveč so prevzeli s pravicami državljanstva tudi dolžnosti z odgovornostjo, izraženo v ustavi, "da se blagre prostosti ohrani in našim potomcem." Vsi ti pa stojijo sedaj pred pretečo nevarnostjo, da se jih oropa prav iste prostosti, ki jih je prignala sem v to deželo. Ali ne opažamo dan na dan težnjo, da se uveljavlja zakone, ki majo namen popraviti to ali ono zlo, brez ozira na celotno maso državljanov, ki so prizadeti pri tem?

V različnih državah so že uveljavljene postave, glasom kojih se preiskuje in zasleduje na podlagi ovadb, dasiravno je to naravnost nasprotno duhu, če ne črki konstitucije ter razdira osnovno pravico državljana, da je varen v svojem domu. V slučaju delavskih nemirov se je dovolilo, da se stavi vojaški zakon nad civilnega, kljub čisto jasnemu principu, da mora biti vojaštvo v vsakem času podrejeno civilnim oblastim. Neki časnik se je obsodilo radi kršenja državne postave, ki prepoveduje popisovanje načina, kako se izvrši smrtno obsodbo nad zločinci, dasiravno je to v direktnem nasprotju z uprostost tiska za vse čase nedotakljiva."

Tekmovanje se je prepovedalo, ker ni bil namen delati denar, ampak škodovati trgovini drugega. Druga postava določa, da je prepovedano kupovati mleko ali smetano v enem delu države za višjo ceno kot pa v drugem. Princip,, da je smatrati človeka, katerega se dolži hudodelstva, za nedolžnega dokler se ga ne spozna krivim, je bil postavljen na glavo ter se zasleduje v različnih državah ljudi radi nedovoljene prodaje opojnih pijač. Veliko je postav, s katerimi se omejuje tekmovanje v delu. Te postave je najti v obliki določb za dovoljenja, zvezana s izpraševanji, ki pa imajo po večini izrecni namen, da se daje le omenjenemu številu ljudi monopol v tej ali oni trgovini. Celo dajanje odlikovanj v svrho pospeševanja trgovine se je prepovedalo v interesu tekmovalcev. V nekaterih državah je kaznjivo piti vino ali pivo na železniških vlakih in to celo iz privatne steklenice.

Dva glavna motiva sta vzrok sedanjega omejevanja prostosti. Prvi je sebičnost onih, ki iščejo zase dobiček, kateri jim gre. Drugi pa je samolastnost onih, ki skušajo včasih z najboljšim namenom, usiliti drugim svoje lastne nazore o pravici in krivici in svoje lastne življenske navade. Prevladovanje tu opisanega duha, ki postaja z vsakim dnem močnejši in ki se vedno bolj širi, tvori resno nevarnost za osebno prostost. Zgodovina nam kaže več slučajev, kako so izgubili narodi prostost, ker so dopustili, da se jim jo je jemalo počasi in neopaženo. Vsaka majhna izguba povzroči, da se druga završi tem lažje, dokler ni tiranstvo popolnoma ugonobilo prostost. Na ta način postopajo tudi dandanes sovražniki prostosti, zanašajoč se na dobro naravo ljudstva in na lastno spretnost in v nadi, da se ne bo narod prebudil, dokler je še čas.

Tudi ustava Združenih držav s svojimi določbami o pravicah ni več sveta tem sovražnikom prostosti. In ena najbolj čudnih prikazni situacije je, da gotovi ljudje, ki sodelujejo pri tem omejevanju prostosti ali ga odobravajo, nikakor ne vedo, da se tepta z nogami osnovne principe proste vlade in jasne določbe ustave. Naj navedemo tukaj slučaj, ki se je pripetil v senatu Združenih držav in ki kaže, kako je razširjena indiferenca in pomanjkanje vsakih misli.

Naj oživimo najprvo v spominu dejstvo, da določa peti amendment k ustavi Združenih držav, "da se ne sme nobene osebe oropati življenja, prostosti ali imetja brez primernega zakonitega postopanja." Šesti amendment pa izjavlja priprosto, "da se mora pri vseh kriminalnih zasledovanjih dati obtožencu pravico hitrega in javnega procesa potom nepristranske porote ter da mora stati obtožencu na strani zagovornik."

Senator Jeff Davis iz Arkansas je v nekem govoru dne 23. junija 1910 v prid predloge, glasom koje naj bi se preprečilo izstavljanje certifikatov za prodajo opojnih pijač v "suhih" okrajih od strani zvezne vlade opisal na sledeči način prizor, kojega priča je bil v svojem mestu.

"Mr. predsednik, bil sem priča zelo značilnega prizora v našem mestu zadnjega aprila in sicer v sodnijski dvorani. V dvorani je bilo vse polno žensk, morda kakih sto dobrooblečenih dam.

Vprašal sem, kaj se godi in rekli so mi, da je velika porota pred kratkim stavila pred poroto trideset možkih radi nedovoljene prodaje whiskey-a in da so ženske tu, članice Women-s Christian Temperance Union of Rusellville, prišle gledat, kako se bo zadostilo določbam postave.

Posledica tega je bila, da niso mogle dobiti te stranke zogovornika. Da, tudi varščine ni bilo mogoče dobiti. Raditega so se spoznali krivim ter so bili obsojeni od $200 do $1000. Večina teh mladih možkih dela sedaj na cestah."

Nihče ne dvomi o tem, da je bilo pravilno, da se je obsodilo ljudi, katere se je spoznalo krivim. Ali se jih je pa smelo oropati pravic, katere so zajamčene vsled ustave tudi najnižjemu hudodelcu? In ali se sme senator Združenih držav celo bahati s tem kršenjem zvezne ustave?

Ni pa to edina primera. Navedli smo jo, da dokažemo, kako raste v tej deželi in pri gotovih slojih prebivalstva duh nestrpnosti za navade in način življenja drugih, strast, da se usili drugim svoje lastne življenske navade. Ta strast pa je tako močna, da bo pogazila celo osnovne postave dežele ter oropala ljudstvo varstva ustavnih garancij.

In ta "visokostoječa" sodrga je hotela biti po izpovedi senatorja priča, "kako se je zadostilo zahtevam postave."

Ako se morejo dogajati take stvari v eni stroki in pri prestopkih ene vrste, se lahko dogajajo tudi pri drugih in sploh pri vseh. To zavratno delo je treba ustaviti in sicer takoj. V prvi vrsti pa je treba za to odločnosti. Prostost ne sme izgubiti niti pedi zemlje. Ako je izgubljena ena bitka, bo drugo težko izvojevati. Mi ne smemo čakati, da se bo ogrožalo naše lastne interese. Latinski pregovor pravi povsem pravilno, "da je naša zadeva, ako je hiša soseda v plamenih."

JUGOSLOVANI IN SESTANEK V OPATIJI

Na setanku v Opatiji sta grof Berchtold in di San Giuliano razpravljala, kakor vsi listi soglasno javljajo, tudi o notranjih razmerah v avstro-ogrski monarhiji. Pretresovala sta pred vsem takozvano italijansko in jugoslovansko vprašanje. In sumi se, da je grof Berchtold dal svojemu italijanskemu tovarišu razne koncesije na korist italijanskemu življu v Avstriji, a na škodo vstrijskih Jugoslovanov.

V tem sumu ali bolje v tem prepričanju nas utrjuje, pred vsem pisava raznih listov, ki notorično stoje v zelo ozki zvezi s službenimi krogi.

Ti listi so baš po sestanku v Opatiji jeli sumljivo mnogo pisati o jugoslovanskem vprašanju ter poudarjati, da je to vprašanje postalo že tako pereče, da se preko njega ne more več prestopiti na dnevni red. V tem smislu piše celo "Neue Freie Presse", ki doslej jugoslovanskemu vprašanju ni pripisovala posebne važnosti.

Prav iz teh dejstev sklepamo, da se je na sestanku v Opatiji ukrenilo nekaj na škodo Jugoslovanov in da bi se to prikrilo, so dobili razni oficijozni listi nalog, naj na dolgo in široko pišejo o važnosti jugoslovanskega problema, samo da stem odvrnejo paznost in pozornost jugoslovanske javnosti od faktičnih dogodkov.

In ta namen ima čisto gotovo tudi članek, ki ga je te dni priobčil "Polaer Tagblatt", o o katerem je znano, da stoji v tesnih odnošajih si službeni krogi. V tem članku se skuša vzbuditi mnenje, da se na opatijskem sestanku ne samo ni ničesar sklepalo, kar bi bilo naperjeno proti Jugoslovanom, marveč da je bil ta sestanek vprizorjen naravnost v to svrho, da bi se Italijanom v kraljevstvu dokazalo, da so Istra, Trst in Gorica slovanske zemlje, vsled česar da so italijanske aspiracije na te pokrajine neupravičene

Tako-le piše "Polaer Tagblatt.": "Brezpogojno moramo sklepati, da je bila hrvatska, ali bolje rečeno, slovanska nota namenoma sprejeta v pozdrav in v ostale formalnosti povodom opatijskega sestanka.

Zdi se namreč, da bi naj di San Giuliano, ki ga je opatijski župan pozdravil najprvo v hrvatskem jeziku in kateremu so ob izletu v Bazovico in Lipico na tržaškem ozemlju vihrale nasproti slovanske zastave, obrnil pozornost svojih rojakov, vkraljevstvu na-se in sicer v svrho, da bi uvideli, da Istra in Trst nista enotno italijanska, marveč tudi slovanska in da bi na podlagi tega pravilnega pojmovanja in presojanja narodnih razmer ugasnila iredentistična misel.

In kar je še važnejše: San Giuliano je bil s tem zadovoljen, zakaj on je moral vsekakor preje sprejemni program odobriti, predno se ga je moglo uveljaviti . . . Iredentistično navdušenje na primer za Dalmacijo mora izginiti, ako se premisli, da ni v tej deželi skoro nobenih Italijanov več, in če enkrat postane znano, da prebivajo v Istri in v ostalih pokrajinah, ki reklamirajo Lahi, tudi Slovani in da tvorijo tu celo večino, potem mora primerno pasti tudi slepa strast. To doseči, to je bil namen, da se je izbrala kot mesto sestanka Opatija in da se je določil tudi tak program . . ."

Čemu pa pišejo ofizijozni listi tako? Iz naklonjenosti, iz ljubezni do Jugoslovanov? Kdo bi se ne smejal!

Pišejo tako, da bi Jugoslovane uspavali, da bi njih pozornost odvrnili od evlikih dogodkov, ki se pripravljajo in napovedujejo na jugu!

Za to popolnoma soglašamo z "Agramer Tagblattom", ki piše v torkovi številki med drugim:

"V dejstvu, da je bil pravaš dr. Mandić imenovan za namestnika bosanskega deželnega poglavarja, da paktira dalmatinski namestnik grof Attems s pravaši, da je skupna vlada sklenila sporazum s hrvatsko-srbsko koalicijo itd., zro vnaših krogih v svoji lahkomiselnosti dokaz, da je nastal v nazorih vodilnih krogov v monarhiji preokret glede Jugoslovanov, preokret, ki bo povzročil spremembo politike napram Jugoslovanom.

Vzpričo tega moramo naši javnost zopet opozoriti na to, da je moč in sila Jugoslovanov samo in edino v njihovi slogi in v njihovem edinstvu. Mi moramo zaupati samo sebi in svoji moči. Takozvani interesi Nemcev in Madžarov na Adriji, interesi, za katere bi se tudi mi zisto pravico lahko zavzemali na Severnem morju, se dado uresničiti samo na naše stroške.

Iz tega sledi, da se moramo trdno združiti, mi Hrvati, Slovenci in Srbi.

To je edino jamstvo za Jugoslovane, edin izvor naše moči v boju proti Nemcem, Madžarom in Italijanom, v boju za naš narodni in gospodarski obstoj.

Grof Berchtold je italijanskemu ministru dokazal, da pripada Istra Jugoslovanom. Neomajna sloga Jugoslovanov bo prinesla dokaz, da smo dovlj močni obraniti in očudovati posest pred vsakim navalom!"

Največja prodaja fonografov

Slika predstavlja REGAL govoreči stroj, ki ima najslajši, najjasnejši, najglasnejši in najčistejši glas. Velikost stroja je prikladna, 12 inčev široka, 7 inčev visoka. Omara stroja je izdelana iz hrastovine, bogato emajlirana ter krasno okičena z zlatimi okviri. Za trpežnost se jamči 15 let. Te vrste stroji prodajali io se doslej po $40.00, zaradi tekmovanja pa prodajamo sedaj te stroje širom Združ. držav in Kanade zaeno z 12 najboljšimi ploščami katere si lahko sami izberete iz našega cenika in 500 iglami za samo

$15 NA LAHKE OBROKE $1 NA MESEC

istotako prodajamo dobro poznane VICTOR govoreče stroje ter CGLUMBIA gramofone. Pišite po naš novi, bogato ilustrozani cenik, katereča Vam pošljemo poštnine prosto.

Saul Birns, 117 2nd Ave., Dept. 47 New York City.

OBJAVA.

Rojakom naznanjam, da sem zopet začel razprodajati zemljo v slovenski farmerski naselbini v Wausaukee, Wis., kjer je kupilo zemljo že nad sto rojakov in se jih tudi že mnogo naselilo ter si postavilo svoja domovja.

V prvi vrsti povdarjam, da se prodaja ta zemlja izključno le Slovencem, da dobi tedaj vsak kupec rojaka za soseda. Jaz sam sem tukaj naseljen s svojo družino, tako da morem vsakteremu v vseh možnih ozirih pomagati in mu na roko iti. Svet, katerega prodajam, je v splošnem jako rodoviten, ter se pridela na njem vsakovrstne pridelke kot v starem kraju. Podnebje je ugodno, voda zdrava in dobra, ravno tako imamo tukaj vedno dober trg za vse pridelke, ki se prav lahko in dobro prodajo. Kraj, ki je jako prijazen in zdrav, nudi tudi vse ugodnosti, kot po večjih mestih. Tu imamo med drugim dobre šole, cerkve, mlekarno kmetijske družbe, banko, različne trgovine, dobra pota in jako ugodne železniške zveze z vsemi državami Unije itd.

Postrežba je poštena in solidna. Vsakdo, ki svet kupi, dobi čiste lastninske papirje brez vseh obveznosti, kakor Deed in Abstract, in to brez odlašanja ali kakih posebnih stroškov. Tu se ni bati, da bi bil kdo goljufan, ali da bi izgubil denar ali zemljo, ker garantira za to **Grimmer Land Co., ena največjih zemljiških družb,** ki lastuje na stotisoče akrov zemljišča. Da je vse to resnica, Vam lahko dokaže veliko število rojakov, ki so tukaj kupili zemljo, in številna zahvalna pisma, ki so v uradu vsakomur na razpolago.

Povsod tu naokoli je cena zemlji že poskočila, a jaz prodajam **rojakom** še po isti ceni kot lani, to je od $15.00 do $20.00 na aker. Tudi povrnem vožnjo vsakomur, ki kupi najmanj 40 akrov zemlje. Pogoji so jako lahki in ugodni. Za natančnejša pojasnila se obrnite pismeno ali osebno na

A. MANTEL, Wausaukee, Wis.

Ako hočete pravičnega in nepristranskega zastopnika, ki bo skrbel za dobre ceste, volite

Chas. Pentilla

za

County Commissioner-ja

za šesti okraj.

Primarne volitve v torek, 16. junija 1914. Ako bom izvoljen, bom deloval za napredek celega okraja.

Nova "ILIRIJA"

Slovenska naselbina pri Merril, Wisconsin.

Vsem onim ki se zanimajo za farme; in, ki so nam že pisali, naznanjamo da smo odtvorili novo poslopje s pisarno na postaji v Merrill, kjer se lahko vsak oglasi ki si ogleduje zemljo v teh krajih. Kupujte zemljo samo pri večjih industrijskih mestih; tam je bodočnost. Nova naselbina **"New Iliria"** leži do pet milj od mesta Merrill, z blizu 15000 prebivalci, veliko cvetočo industrijo, ki se po celej dolini tudi navadno hitro razvija. Glavna reka države. "Wisconsin river", teče mimo mesta in skoz naselbino. Gradite se dve novi železniški progi in več cest v tem času. Iliria miljo od naselbine so dve leto stari naseljenci, ki so letos zgradili novo stavbo. Svet je najrodovitnejši v državi; nič peska nič kamenja; zemlja valovita brez vsakega močvirja, s dobrim trdim lesom, ki se lahko proda. Cena samo še za malo časa juni $16. Plačilni pogoji lahki, in po dogovoru. Kedor ne najde vse natanko kakor opisano se mu povrne vožnja. Nobenih knjig in podob. Ne hodite daleč od industrijskih mest v gozde, glejte da bo Vaša zemlja hitro rasla v ceni, kar je mogoče le pri velikih industrijinieh mestih s veliko bodočnostjo. Pišite po pojasnila na

ILIRIA COLONIZATION CO., SHEBOYGAN, WIS.

SVOJI K SVOJIM !

SLOVENSKO - HRVATSKI SALOON

Range Buffet

JOSEPH TALKOVICH, lastnik

524 W. SUPERIOR ST., -:- DULUTH, MINN.

(BLIZU SOO LINE KOLODVORA)

TOČIMO SVEŽE PIVO. FINO VINO IN RAZNE LIKERJE.

PRIPOROČA SE SLOVENCEM IN HRVATOM V OBISK.

SVOJI K SVOJIM !

AUSTRO-AMERICANA PAROBRODNA DRUŽBA.

Direktna črta med New Yorkom in Avstro. Ogrsko.

Nizke cene. — Dobra postrežba Električna razsvitljava. — Dobr kuhinja. — Vino brezplačno.

Kabine III. razreda na parobrodih

KAISER FRANZ JOSEPH I.

in

MARTHA WASHINGTON.

Na ladjah se govore vsi avstrijski jeziki.

Družbini parobrodi na 2 vijaka

KAISER FRANZ JOSEF I., MARTHA WASHINGTON, LAURA, ALICE, ARGENTINA, OCEANIA.

Novi parobrodi se grade.

Za vsa nadaljna pojasnil se obrni na glavni zastop:

PHELPS BROS. & CO., General Agents,

2 Washington St., New York,

ali na njih pooblaščene zastopnike v Zedinjenih državah in Canadi

NAZNANILO.

Naznanjam Vam, da sem otvoril novo krojačnico. Čistim tudi obleke, naj si bo ženske ali moške. Se priporočam

JOHN DEBELAK.

413 Monroe St. Eveleth, Minn.

SVOJI K SVOJIM !

Duluth Brewing & Malting Co.

DULUTH ,MINNESOTA.

Vari najboljše in rojakom dobro znano pivo v steklenicah poh imenom "REX", kakor :-: :-: tudi pivo v sodčkih. :-: :-:

Math. Kostainshek

upravitelj za Mesaba Range. :-: Virginia Minn.

5 pristnih pijač in te so Kranjski Brinjevec, Slivovec, Tropinovec Grenko Vino in Highlife Bitters. Vsak gostilničar, kateri hoče napredovati, mora poskušati in kateri ne poskuša tudi ne napreduje s svojo trgovino. Prava pristna pijače se zamore kupiti le pri A. Horwat-u, ki importira naravnost iz Kranjskega Brinjevec, Slivovec in Tropinovec; tudi izdeluje pravo zdravilno Grenko vino in Highlife Bitters. Naročite si en zaboj te ali one pijače za poskušnjo; samo da bo eden zaboj, 12 steklenic. Prodajam samo na debelo. Pišite po cenik.

A. HORWAT, 600 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.

Za naše gospodinje.

KUHINJA.

(Dalje.)

PASTETE.

V novejšem času delajo kuhari- pastete navadno v visokih por- lanastih lončkih ali terinah, ki navlašč zato pripravljene ter se to dobro zapirajo, da jih je lah- ko razpošiljati daleč po svetu. — To pa nimaš takih lončkov, te- ga moraš napraviti posodice iz oslenega ali krhkega testa.

Testene posodice.

1. **Navadna pasteta.** Naredi ma- no testo brez jajec (gl. št. 1054. ali krho testo (gl. št. 1054.,), pusti nekaj časa počivati in potem razvaljaj bolj debelo. Iz a testa izreži 2 jednaka, okrog- kolača iste velikosti kot je ma- v katerem hočeš peči pasteto. to obloži dno in strani modla elim papirjem položi na dno pri- vljeni kolač ter ga pomaži ob u z razmotanim jajcem. Iz osta- a testa pa izreži dolg, približno rsta širok pram ali pas, kate- a pritisni ob strani modla ter i ob kolaček na dnu, da se s dobro sprime; zlepi z jajcem i konca prama, ki morata priti križ. To s testom obloženo po- lo napolni s kako sekanico, ra- ali s čim drugim, pomaži zgoraj testa z jajcem, deni po vrhu g kolaček, pritisni ga ob rob, erega razobčaj potem z nožem, maži še gornjo stran kolačka z em in položi nanjo iz ostankov a izrezane majhne oblike ali bice, kar naj služi za okrasek. teto speci v precej vroči pečici.

2. **Male pastete.** Zvaljaj testo or prej in izreži iz njega z o- em za krofe male kolačke. Po- eo teh kolačkov pusti celih, iz ih pai zrezi z manjšim obod- sredo, da dobiš obročke. Po- namaži cele kolačke z jajcem, oži na vsacega po en obroček, i pastete ter jih potem napol- II. Oblži dno in strani večjih manjših modlov s testom, ka- s kakim nadevom. pri št. 1.; v sredo pa deni či- a papirja in v papir fižola, ta- la bodo modelčki povsem polni. tavi jih v pečico ter speci te- ne skorje. Črez nekaj časa vze- iz njih fižol in papir ter jih po- vi za par minut nazaj v peči- da se tudi znotraj zarumene em jih napolni z nadevom.

Pasteta iz sekanice.

eseklјaj na drobno ostanke pe- ke, primešaj jim par žlic pe- kinega soka, 3 jajca, malo ki- smetane, popra, soli, limonovih pkov, kapar in sardel, vse dro- seseklјano, ter par žlic belega a; deni ta nadev v model, ob- n s testom (gl. št. 603 l.), po- pasteto s testenim pokrovcem o speci.

li: Primešaj seseklјani teleti- oliko malih žličic drobtin, ko- r imaš velikih žlic sekanice, lij še 2 žlici belega vina in 2 žli- hne ter duši to malo časa. Po- prilij še nekoliko vina in ju- prideni seseklјanih limonovih pkov, žlico kapar in 3 sardele, olni s tem nadevom majhne pa- e (št. 603. II.) ter nesi še gor- na mizo.

Ragu-pasteta.

reži drob od perutnine na kos- prideni tudi malo druzega kur- a mesa; deni to v svetlo omako, ravljeno iz surovega masla, o moke, pečenkinega soka in ; primešaj še karfijole, limo- ga soka in — ako hočeš — kak enjak. S tem nadevom napol- pastete (št. 603. II.) ter daj ke na mizo.

li pa naredi telečji ragu ali ra- iz divjačine, kateremu lahko eneš na listke zrezanih šam- onov ali gomoljik (trifljev).

ibji ragu. Napravi svetlo oma- kakor zgoraj ter deni na kosce anih pečenih rib, rakovih rep- malo zrezanega mesa od žab, anih in dušenih špargljev, ali a ter prav muškatovega ore- S tem nadevom napolni pastéte (št. 603. II.).

Pasteta iz teletine.

remelji 2—3krat v sekalnem u pol kg teletine in ji prime- šaj 3 rumenjake nekoliko najboljše ledvične masti, prav drobno stolčenih dišav za pastete, soli, popra, zrezanih ali nastrganih limonovih olupkov in pol v mleku namočene žemlje. Vse to prav dobro zmešaj in deni vrsto nadeva v model, obložen z maslenim testom (gl. št. 603. I.). Že par ur prej pa pripravi več rezin od telečjega stegna, potolci jih, posipaj s soljo, poprom in seseklјanim lukom ter pokapaj z limonovim sokom. Pokrij nato vrsto nadeva. Tako menjavaj dokler ni model poln. Pokrij pasteto še kakor navadno s testenim kolačkom in jo kuhaj v sopari 2—3 ure ali pa jo speci v pečici.

Možganja pasteta.

Zarumeni na surovem maslu polovico majhne zrezane čebule ter prideni potem očejen možgane ene telečje glave, seseklјanega zelenega peteršilja, malo stolčenega popra, soli, 3 razmotana jajca in malo na maslu ali drobnem olju dušenih, drobno seseklјanih gob. S tem nadevom napolni pastete (št. 603. II. ali III.).

Pasteta s parmazanskim sirom.

Napravi prežganje iz surovega masla in dveh žlic moke; zalij ga z dvema zajemalkama mleka, prideni soli, 1 rumenjak, kozarec parmazanskega sira in sneg enega beljaka; napolni s tem pastete (št. 603. III.) ter daj gorke na mizo.

Ali: Stolci v možnarju 14 dek parmazanskega sira; prideni mu 7 dek surovega masla in tolci to skupaj. Potem primešaj še 2 celi jajci in malo soli ter tolci to še četrt ure. Nato izreži z obodcem za krofe iz maslenega testa male kolačke, pomaži jih z razmotanim jajcem, nadevaj polovico s kupčki pri pravljenega nadeva, položi nanje drugo polovico kolačkov ter speci pastete v pečici.

Pasteta iz telečjih jeter.

Izstrgaj četrt kg telečjih jeter; potem razbeli 14 dek seseklјane slanine, prideni drobno zrezane čebule in jetra ter duši to pokrito. Črez nekaj časa zalij z juho, primešaj še soli, popra, seseklјanih limonovih olupkov in 2 žlici šemeljnih drobtin. Obloži majhne model čke s maslenim ali krhkim testom, napolni jih skoraj do vrha s pripravljenimi jetrami, poškropij z rudečim vinom, položi na vsakega rezino slanine in pokrij to s kolačkom od testa; speci pastete ter daj gorke na mizo.

— **Ruska gospodarska emancipacija.** Iz Rusije prihajajo vesti o korakih, ki dokazujejo, da se je Rusija začela emancipirati od nezaslišanega gospodarskega izkoriščanja. Zaslugo za to emancipacijo ima rusko narodno časopisje. Pod vplivom njegove uničevalne kritike je duma sprejela zakon o uvedbi carine na uvoz deželnih pridelkov v Rusijo in ruska vlada je omejila ogromna državna naročila vNemčiji. Učinek v Nemčiji je bil naravnost presenetljiv. Nemško takozvano prijatelstvo se je takoj pokazalo v pravi luči. To "tradicionalno rusko-nemško prijateljstvo" je v Nemčiji vedno reprezentirala konzervativna stranka. In ravno organi te stranke so začeli zdaj najostrejši boj in zahtevajo od nemške vlade, naj sprejme boj ter ga izvede do skrajnih posledic, ki končajo s carinsko vojno. Ruska vlada vidi popolnoma jasno in nazorno, kje začenja in konča vsako nemško "prijateljstvo" — pri nemških žepih, ki nimajo dna. Zanimivo je, da so morali priti nemški liberalni krogi, da pogase požar. "Berliner Tageblatt" ostro napada taktiko nemkazuje, da bodo v eventuelni rusko-nemški carinski vojni vsi ških konzervativnih krogov in dotrumfi v ruskih rokah. Rusija — pravi list — je danes proti nam mnogo boljše oborožena nego pred desetimi leti. Rusija dobi vedno potrebne kapitaliste, da zgradi doma svojo lastno industrijo in carinska vojna bi pripravila Nemčijo edinole ob najboljši trg na svetu. Rusija more celo zadati težek udarec nemškemu poljedelstvu. Zadošča, da zapre svoje meje ruskim poljedelskim delavcem, ki so nenadomestljivi vzhodnopruskim agrarcem. Rusko javno mnenje pazno zasleduje te pojave, ki dokazujejo velik interes javnosti za priprave k odločilni bitki, ki se bo vršila za novo rusko-nemško trgovinsko pogodbo. In ravno to živo zanimanje je jamstvo, da bo nova trgovinska pogodba popolnoma drugačna nego pogodba leta 1904., v kateri je Nemčija surovo izkoristila nesrečne posledice rusko-japonske vojne.

VOJNA ZA PETROLEJ.

Zanimivo je, kako "Novoje Vremja" opisujejo zgodovino in razvoj razmerja med severoameriško in mehikansko republiko in vzrok sedanje vojne.

Porfirius Diaz je skozi 34 let neprenehoma kot predsednik vodil mehikansko državo. Njegovo vlado so hvalili vsi: tudi majhni državni uradniki, ki so bili deloma sorodniki, deloma prijatelji predsednikovi in ki so opravljali svoje okraje popolnoma tiransko, ravnotako veleposestniki, ki so izkoriščali kmečko prebivalstvo kakor sužnje, in pa zastopniki severoameriške industrije, ki so se polastili 70 odstotkov vse mehikanske trgovine. Rudokopi so se dajali v najem samo Amerikancem, železnice so se gradile samo v vzhodni smeri za Združene države itd.

Ta idila je trajala, dokler niso v Mehiki kar naenkrat odkrili velike petrolejske izvire. L. 1907. so tam dobili okoli enga milijona sodov petroleja, l. 1912, pa se je ta produkcija kar naenkrat dosegla milijonov sodov. Mehika je prišla kot producentinja petroleja na tretje mesto, namreč za Združene države in za Rusijo. Ravno to nepričakovano bogastvo je bila nesrečo Mehike. Pred tem so častivredni "jankee' dovažali svoj petrolej v Mehiko ter ga prodajali z dobičkom 600 odstotkov. Kakor hitro so pa začeli kopati izvire petroleja v zalivu Tampika, takoj se pokazalo, da Mehika ne samo ne bo kupovala petroleja pri R. (voditelju največjega trusta Standard Oil Co.), marveč da bo celo konkurirala s petrolejem Združenih držav. Naftonosna zemljišča v zalivu Tampika je kupila mehikansko-angleška družba "Mexican Eagle Oil Co."; tej družbi se je tako godilo, da je začela graditi tako veliko cisternsko ladjo, kakršne ni imel niti Rockefeller.

Od tega časa začenja nesreča Mehike. Proti Porfiriju Diazu je izbruhnila vstaja. Na čelu te vstaje je bil neki Madero. Kakor je razvidno iz uradnih listin v arhivu zunanjega ministrstva Združenih držav, je dobival Madero plačo od ene izmed največjih newyorških petrolejskih tvrdk in je imel z družbo Standard Oil Co. pogodbo, s katero se je zavezal, da bo preklical, kakor hitro postane mehikanski predsednik, vse koncesije, dane družbi Mexican Eagle Oil Co. ter jih dal Rockefellerju.

Madero je vrgel Diaza, toda ni izpolnil pogodbe s Rockefellerjem, ker ga je izpodrinil Huerta. Huerta je vrgel Madera ter ukazal, naj ga zapro v ječo. Ko so Madera peljali v ječo, se je nekaj zgodilo, kajti v ječo so pripeljali mrtvega Madera. Predsednik je postal Huerta.

To seveda ni ugajalo Rockefellerju in Združenim državam. Ameriško časopisje je začelo prelivati solze nad prezgodnjim koncem Madera in nazivati Huerto "moža s krvavimi rokami." Občutljivi Amerikanci so vpraševali, koliko časa bo spoštovani Wilson (predsednik Združenih držav) trpel, da bi bila vlada sosedne države v rokah takega nestvora? Wilson ni prevaril Rockefellerjevih upov ter, opiraje se na javno mnenje, proglasil, da vlada Združenih držav ne prizna mehikanske vlade, dokler ji bo načeloval zločinski Huerta. Poslali so v Mehiko nekega Linda, ki naj bi pregovoril Huerto, da se odpove vladi in da se izvesti splošne in svobodne volitve. Huerta ga je zagotovil, da ima največje spoštovanje do Wilsona, ter obljubil, da izvede volitve. Kako so se te volitve vršile, ne moremo natančno povedati, kajti v Mehiki je 80 odstotkov prebivalstva, ki ne zna niti pisati niti brati. Po končanih volitvah je bila vlada zopet v rokah Huerte.

Tedaj je proti njemu izbruhnila vstaja takozvanih konstitucijonalistov, t. j. ljudi, ki "branijo pravo in pravičnost", kakor trdi predsednik Združenih držav Wilson. Na čelu konstitucijonalistov stoji general Vila. Angleži, katerim že dolgo ne ugaja hinavščina Wilsona, so pred kratkim objavili curriculum vitae, životopis tega generala Ville. Tega generala kot spoštovanja vrednega konstitucionaler in javno mnenje Združenih drlista podpirajo Wilson, Rockefeljev.

Boj s Huerto je postal resen. V zalivu Tampiko (čudno naključje: ravno tam, kjer so usodepolni petrolejski izlivi!) so mehikanske oblasti brezobzirno postopale z ameriškimi mornarji. Predsednik Wilson je zahteval satisfakcijo, Huerta je dal satisfakcijo. Tedaj je predsednik Wilson zahteval, da bi dal Huerta satisfakcijo z 21 streli iz topov. Huerta se je drznil pripomniti, da je 21 strelov za enega mornarja nekoliko preveč. Nato ga je predsednik Wilson kot principielni zastopnik ultrademokratične ideje poslal vojno mornarico, da bi zasedla Tampiko. Čeprav se je Huerta udal in dovolil dati pozdrav s streli iz topov, vendar to ne bo nič pomagalo. Ker so Mehikanci postavili večjo cisternsko ladjo nego jo ima Rockefeller, Huerta ne sme ostati na čelu vlade.

Po "S. N".

Listnica uredništva.

Wittt, Ill. — S ženitovanjskem posredovanjem se ne moremo baviti. Poizkusite sami svojo srečo, event. oglašujte itd.

Faran, Gilbert, Minn. — Brezimnih dopisov ne priobčamo.

Listnica upravništva.

Pri spremembi naslova, prosimo, da se zapiše **natančno stari in novi naslov,** drugače se ne more sprememba urediti.

Tudi pri novih naročbah pišite ime in naslov natančno in pravilno.

Zadnje čase se ljudje radi pomanjkanja dela močno selijo, kar povzroči mnogo dela v upravništvu; zato uljudno prosimo, da se vsak naslov pravilno zapiše, ter se nam s tem delo zlajša.

Ne izgubljajte časa pridite takoj.

Najboljša zemlja v Wisconsin, najboljša prilika med vsemi drugimi za Slovence.

Ako ste brezposelni, ne trošite po nepotrebnem svojega denarja in časa, temveč pridite takoj semkaj, kupite si farmo in delajte na lastni farmi, dokler se delavne prilike ne izboljšajo. Vsak dan skozi celo leto, katerega porabite za delo na lastnem zemljišču, vreden je za vas pet dolarjev. Ako pridete takoj semkaj, zamorete si do jeseni mnogo narediti, postaviti si zamorete v tem času hišo in hlev, ter pripraviti si več akrov zemljišča za obdelovanje. Kupite si zemljišče tu okolu Benoita ali Sanborna blizu Ashlanda, kjer je že nad sto Slovencev in Hrvatov kupilo zemljišče. Vsak Slovenec in Hrvat pozna dobre imenovani naselbini. Vsak pozna dobro tudi našo družbo, vsakdo ve, da pri nas ni prevare in goljufije, da se mi zanimamo za naše naseljence, ter da jim pomagamo z nasveti in tudi na druge načine. Ako ste se naselili tukaj, pa vam je nemgooče plačati vaše obveznosti, kakor ste se zavezali, se vam ni potreba bati, da izgubite vaše zemljišče, kajti mi vas počakamo, dokler vam je mogoče plačati. Ako ne morete izplačati zemljišča v času, kakor ste se zavezali, mi vam podaljšamo obrok za nekoliko let za izplačilo. Pridite v naš urad v Ashlandu bilo kateri dan, mi vas hočemo odpeljati do vaših rojakov-farmerjev. Oglejte si zemljo in farme vaših rojakov, ki so se naselili tukaj že pred več leti, razgovarjajte se z njimi in izprašajte jih za vse, kar bi radi izvedeli, in prepričali se bodete, da boljše zemlje in boljše prilike za nakup ne morete nikjer drugje najti.

Pišite po pojasnila in po naš list "Good's Colonist", kateri izhaja od časa do časa in katerega pošljemo vsakomur brezplačno, ako namerava kupiti zemljo od nas ali ne. Ako čitate list "Good's Colonist" naučiti se hočete mnogo tega, kako potreba gospodariti na farmah v Amriki, posebno pa še v tem kraju.

Posebno opozarjamo Slovence in Hrvate v Minnesoti, kateri so sedaj brez posla, da ne opuste te prilike, temveč da pridejo takoj. Vi ne potrebujete imeti veliko denarja, malo denarja za pričetek, kasneje si lahko opomorete tudi pri nas, ko vas boljše spoznamo. Vožnji listek iz Dulutha do Ashlanda velja samo $1.60. Več vaših rojakov iz Minnesote, posebno iz Iron Range, kupilo je zemljo do nas. Ako hočete, mi vam pošljemo naslove Slovencev in Hrvatov iz Chisholma, Keewatin, Aurora, Kinney, McKinley, ki so kupili tukaj farme, da se razgovorite z njimi predno pridete semkaj. Oni poznajo našo zemljo in našo družbo.

Še enkrat: Ne zgubljajte časa, pridite takoj ali pa nam pišite po pojasnila in po "Good's Colonist". Naslovite:

The James W. Good Co.

DEPT. 58, ASHLAND, WIS.

J. J. McDERMOTT

Nacijonalni golferski prvak od 1911 do 1913.

"Kadenje poveča zabavo z 'golf' če je fajfa nabasana s Tuxedo tobakom. Tuxedo da več zdrave zabave kot katerikoli drugi tobak.

J. J. McDermott

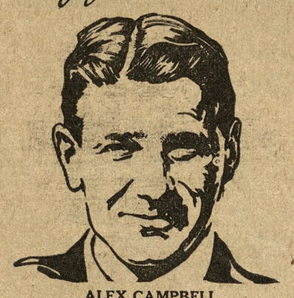

ALEX CAMPBELL

Deželanski klub Brookline, Mass.

"Jaz sem vedno pripravljen pohvaliti Tuxedo tobak. čim dlje ga rabim, tem bolj ga ljubim. Njegov dišeč, tolažljov okus je povod, da ga "golferji" najraje kadijo."

Alex Campbell

ALEX ROSS

Nacijonalni golferski prvak 1907 pravi.

"Tuxedo, hladilen in mil, je tobak, kateri zadovoljuje kadilca. Več mojih tovarišev se strinja z menoj, in daje prednost Tuxedo."

Alexander Ross

Puši! Kadi!

KAKOR veseli človeka voziti se v naravi, tako je tudi čez vse prijetno kaditi izvrsten tobak — TUXEDO. Vožnja in kadenje to gre skup. Kadar greste v gozd ali v naravo, ne pozabite vzeti seboj škatlo TUXEDO.

Zabavajte se vse popoldne s TUXEDO. Nabašite fajfo s TUXEDO in kadili boste najboljši tobak. In kadar boste trudni, sedite, počite se in pušite TUXEDO. To je dober svet a vsakega.

Tuxedo

The Perfect Tobacco for Pipe and Cigarette

Vredno je, da poskusite TUXEDO. Posebno če Vas rad peče jezik in ne morete kaditi fajfe.

Če kadite TUXEDO, vas ne bo peklo, četudi ga kadite fajfo za fajfo, toliko fajf kolikor ga zamorete skaditi.

TUXEDO je napravljen edino iz zbranega, najboljšega, vmlajenega Burley tobaka. Narejen je po izvirnem "Tuxedo procesu", kateri odstrani vso žarkobo in razvije ter obudi vso čarobno milobo, duh in okus, ki je po naravi pridejan Burley tobačnem listu.

TUXEDO SE ZAMORE KUPITI VSEPOVSOD.

Znamenita zelena škatlja z zlatimi črkami, narejena tako, da gre ravno v žep **10c**

Pripravna vrečica, podvlečena znotraj z vodovarnim papirjem **5c**

V stekleni posodi 50c in 90c.

THE AMERICAN TOBACCO COMP.

POLITIČEN OGLAS
priobčen po naročilu Grand McMahan.

GRANT McMAHAN

je eden najstarejših meščanov mesta Ely, Minn., kandidira za mesto.

okrajnega komisarja
(COUNTY COMMISIONER)

Mr. McMahan uraduje v tem uradu že štiri leta, in pod njegovim nadzorstvom se je zgradilo več potov v našem okraju, kakor kedaj poprej, zatorej zasluži naklonjenost volilcev.

Priporoča se slovenskim volilcem za glasujejo pri primarnih volitdne 16. junija 1914 za njega.

Grant McMahan.

POLITIČEN OGLAS
priobčen po naročilu Jas. W. Osborne.

Jas. W. Osborne

ELY, MINN.

kandidat Vermillion okraja za državnega poslanca 61. distrikta.

Primarne volitve dne 16. junija 1914.

Mr. Osborne živi v tem okraju nad 12 let in so mu potrebe tega okraja dobro znane. Če bode izvoljen, obljublja zastopati svoj okraj v naprednem smislu.

500 AKROV ZEMLJE

dve milje južno od mesta Ely, Minn. Izvrstna kmetijska zemlja. County bo delala cesto čez zemljišče. Kdor se zanima za kmetijstvo, je tukaj lepa prilika. Zemljišče pokaže brez vseh stroškov

Anton Hočevar,
Ely, Minn.

Probate Court Notices.

Order of Hearing on Petition for Administration. State of Minnesota, County of St. Louis, SS.

IN PROBATE COURT.

IN THE MATTER of the Estate of Peter Ilieff Kadreeff, Decedent.

THE PETITION of Ivan Nicoloff Dascaloff having been filed in this Court, representing, among other things, that Peter Ilieff Kadreeff, then being a resident of the County of St. Louis, State of Minn., died intestate, in the County of St. Louis, State of Minnesota, on the 29th day of Jan. 1914; leaving estate in the County of St. Louis, State of Minnesota, and that said petitioner is the attorney in fact of the heirs of said decedent, and praying that Letters of Administration of the estate of said decedent be granted to said Ivan Nicoloff Dascaloff.

IT IS ORDERED, That said petition be heard before this Court, at the Probate Court Rooms in the Court House in Duluth, in said County, on Monday, the 1st day of June 1914, at ten o'clock, A. M., and all persons interested in said hearing and in said matter are hereby cited and required at said time and place to show cause, if any there be, why said petition should not be granted.

ORDERED FURTHER, That this Order be served by publication in the "Narodni Vestnik" according to law, and that a copy of this Order be served on the County Treasurer of St. Louis County not less than ten days prior to said day of hearing,

Dated, Duluth, Minn., May 6th, 1914.

By the Court

S. W. GILPIN,
Judge of Probate.

Attest: A. R. Morton, Clerk of Probate.

14, 21, 28, '14.

Stari telefon: Cole 264-A.
Novi telefon: Calumet 436-L.

Frank Brand

—: TRGOVEC :—

Z GROCERIJO, MESOM IN KONFEKCIJSKIM BLAGOM

201-203 Commonwealth Ave.,
NEW DULUTH, MINN.

Priporoča se Slovencem in Hrvatom v obilen poset,. Cene zmerne.

NA PRODAJ.

Podpisani prodam moje posestvo na Ely, Minn., po zelo ugodni ceni, ker se bodem vstanovil na farmi. Posestvo je pripravno za vsake vrste trgovino ali stanovanje, za cene se je obrniti na

Joseph Smuk,
Greaney, Minnesota.

Naročite si Narodni Vestnik, ako želite dobro čtivo.

Elco Tehatre

ELY, MINN.

VAM VEDNO NUDI NAJBOLJŠE PREMIKAJOČE SLIKE, PETJE IN DRAMATIČNE PREDSTAVE. ZATO STE VLJUDNO VABLJENI, DA NAS OBIŠČETE.

aše predstave so dobro izbrane za mlade in stare.

VSTOPNINA VEDNO SAMO 10c.

Predstave se začno vsak večer ob 8. in 9. uri. — Za sobote in nedelje imamo posebne programe, katerih ne smete zamuditi, da neboste obžalovali.

J. A. GRAVES, lastnik.

Važno za rojake.

Kdor hoče imeti dobro narejeno obleko naj pride v mojo krojačnico. Imam mnogo vzorcev vsakovrstnega blaga, da si lahko vsak izbere. Cene primerne za delo jamčim. Imam v zalogi tudi vsakovrstno opravo.

Frank Žagar,
krojač in trgovec,
Chisholm, Minn.

PRIPOROČAM

Slovencem in Hrvatom svojo grocerijo in mesnico.

V zalogi imam vedno sveže blago po nizkih cenah.

Anton Smolich,
Aurora, Minn.

POGLEJ! POGLEJ! POGLEJ!

Cenjenim rojakom Slovenecem in Hrvatom naznanjam, da imam v zalogi veliko kalifornijskega vina. Staro belo po 75c črno 70c, novo belo po 65c črno 60c galon s posodo in vožnino (freight) vred po Rangu. Manj kot 28 galonov se ne more naročiti.

Se toplo priporočam za obila naročila

Anton Fox, bx 887
Virginia, Minn.

Dopisi.

Joliet, Ill.

Uredništvo N. V.; — Po tovarnah se dela bolj slabo, dasi je precej boljše, kakor je bilo pred nekaj časom. Znana igra Cvetina Borograjska, o kateri je bilo mnogo oglaševano, se je vršila dne 10. maja ter je bila zadostno obiskana. Tu v Jolietu imamo poleg vsakovrstnih društev sedaj še novo, namreč društvo za žoganje, in kakor se čuje, se bode neka vrsta viteštva skupaj zbrala in se tudi organizirala v posebno vrste društva. Zadnje čase je opaziti, da hodi v tolpah okoli, na čelu ji kolovodja Jožel, in kadar jim stopi Noetova kapljica v glavo, hajd se pretepati in zavratno napasti mirne ljudi. Tako se je zgodilo tudi pred kratkim v neki gostilni na hribu, koder je kolovratil Jožel z drugimi vitezi na čelu. Med to čedno družbo je bil tudi Kranjski Janez. In kakor je Kranjski Janez migal in dajal signale za napad, tako se je zgodilo. Po pretepu je Kranjski Janez "trital" junake in lepi dolarčki za prodane odpustke so šli na altar maščevanja za baro na hribu. To se je zgodilo dne 9. maja I. 1914. Kam plove verski narodni čolnič, kaj se dogaja v znamenju križa. Ljudstvo, odpri pravočasno oči!

Zaveden Jolietčan.

Dunlo, Pa.

Cenjeno uredništvo N. V.: — Tukajšnje delavske razmere so zelo slabe. Nekateri rovi delajo le 2 ali 3 dni v tednu, nekateri pa popolnoma počivajo. Le eden je, v katerem delajo vsak dan, a še tisti je prenapolnjen. In kako je v takem rovu, ve vsak premogar.

V društvenem oziru nič ne zaostajamo za drugimi slovenskimi naselbinami. Imamo štiri podporna društva, ter tudi izobraževalno društvo "Vihar". To društvo ima tudi svoj dramatični odsek, ki se je v kratkem času že izkazal zmožnega na tem polju. Poleg že navedenih društev nameravamo vstanoviti še pevsko društvo. V nedeljo, dne 10. maja je bilo sklenjeno na posvetovanju dr. "Vihar", da se napravi še pevski odsek. Tako se bode torej društvo imenovalo "Izobraževalno dramatično in pevsko društvo "Vihar". Cenjeni rojaki pevci! Kdor ima veselje do petja, naj sedaj ne zamudi prilike. Vem, ko so prišli dela iskajoči rojaki od tu in tam, in vsakdo je rekel, da je imel najboljšo zabavo pri pevskih društvih, kjer je bil član. Vsak je tudi željno čakal, da se je zbrala družba pevcev, in je kmalu zaorila lepa slovenska pesem. Zatorej, bratje pevci, le pogumno. Pokažimo tudi drugim narodom, da nam je kaj za napredek. Kot Slovenci smo bili dovolj tlačeni vstari domovini, ne dajmo se pod peto tukaj. Drugi narodi se tudi zavedajo in se ne sramujejo svojega jezika. Zakaj bi se ga mi. Slovenski pevski bratje, kdor se zanima za slovensko petje, naj pristopi vnaš pevski zbor, ki šteje že sedaj 20 pevcev. Vabljeni so vsi tukajšnji in okoliški rojaki. Vstopnina znaša 50 centov, mesečni prispevki 25 centov. Sprejemajo se tudi podporni člani, ki plačajo 25 centov vstopnine in po 15 centov mesečnine.

Koncem dopisa kličem vsem aktivnim in podpornim članom pevskega odseka

Bratje, v kolo se vstopimo,
v zvezi dajmo si roke,
majki Slavi prisezimo,
zvesto zmir ljubiti se.

Pevec.

Des Moines, Iowa.

Uredništvo N. V. — Čital sem slovo Viljem Brunschmida, in akoravno mi ta rodoljubni rojak ni poznan osebno, mu želim obilo sreče, kamorkoli ga zanese osoda. Naročnik N. V. sem od rojstva tega lista, in javno moram izreči vse priznanje in čast Vm. Brunschmidu za njegov trud, izobraziti narod in delavstvo. Čitam tudi druge slovenske liste, a najdem v njih žalibog le napade na rojake. Tega pod uredništvom Vm. Brunschmida ni bilo, ako ni v resnici nanesla potreba.

Napadi v listih, bodisi od urednika ali dopisnika, nimajo nobene koristi, ne za narod in ne za list. Svet ni bil in nikdar ne bo enih misli, bodisi v veri ali politiki. Za sedanje razmere je potrebna tako vera kakor politika, ako ni pretirana. Reči pa moram, da katoliško vero pretiravajo, in tudi socializem pretiravajo nekateri, a največkrat ti ljudje socializma niti ne razumejo. Bog je dal vsem ljudem enako pravico na tem svetu, ne pa samo kapitalistu ali papežu. In ako te pravice ne dobimo, imamo zdravo pamet, da se te pravice polastimo, naj bo na ta ali oni način. To je pa le mogoče, ako se združimo z delavsko stranko. Kapitalisti ali pa duhovniki niso in ne bodo nikdar pomagali delavcu do pravice. Kaj pa čaka kapitalista ali delavca po smrti, pa ne ve ne papež in nikdo drugi. Da je neko višje bitje od človeka, ti kaže vsa narava, a kaže tudi to, da smo vsi enaki v rojstvu in v smrti. Da pa v življenju nismo vsi ena ki, da imajo nekateri toliko preveč, drugi pa stradajo, to ni božja zapoved, nego naša slaba pamet in pretiravanje.

Pozdrav vsem rojakom širom Amerike. Mike Krantz.

Baltic, Mich.

Cenjeni g. urednik: — Odstopite mi nekoliko prostora v listu, da naznanim cenjenim rojakom, kako se imamo tukaj Slovenci in Hrvati. Res nas ni veliko, vendar pa še precej. Kakor znano, je trajal tukaj štrajk 9 mesecev. Takrat smo se razkropili na vse kraje, nekateri so pa tudi tukaj ostali in vstrajali v delavski borbi. Toda o tem ne bom veliko govoril. Društva so se še precej dobro držala. Razumemo se medsebojno dobro, kar se je posebno pokazalo na seji društva sv. Florijana št. 64. JSKJ. Kako smo se razveselili, da smo zopet skupaj, in da ne bo mogoče zopet kdo drug drugega ogovarjal po časopisih. Z veseljem smo si segli v roke ter se neprisiljeno zabavali še pozno v noč.

Rojakom ne svetujem semkaj dela iskati, ker je že zdaj precejšnje število brezposelnih rojakov. Vreme je še bolj mrzlo.

Pozdrav vsem društvenikom sv. Florijana ter članom JSKJ.

Mike Muhvich.

Ely, Minn.

Cenjeni urednik N. V. — Prosim, odstopite mi nekoliko prostora v našem domačem listu Narodni Vestnik, da poročam nekoliko javnosti o sedanjih tukajšnjih razmerah.

Kar se tiče dela, moram poročati resnico, da tako slabo se že ni delalo 10 let mojega bivanja na Ely, kakor to pomlad. Pa bode kdo rekel, ki ima delo, da to ni res, saj delam jaz, ti delaš in tako naprej. Ali onih ne vidi, ki stoje pred urati družb in čakajo, ako bode kdo dobil delo. Nek poročevalec je tudi poročal v tem listu, da so začele delati parne lopate v Zenith rudniku. Resnica je, da je do danes delala dva dni, vsak dan cele štiri ure. Kaj je to potem kaj boljše za nas? Nadalje se glasi poročilo, da bodo začeli pozneje poslovati rudniki s polnim parom. Saj se vidi, kako poslujejo. Ni še mesec dni tega, kar je Sibley rudnik prenehal delati, in zato se ne more pričakovati nobenih boljših razmer. Bratje delavci, poročajte resnico, ne pa zavijanja, s čimur si moramo samo škodovati. Družbe postanejo še bolj ošabne, ker si mislijo, saj je vedno delavcev dovolj, če komu kaj ni prav, pa naj gre, saj je drugih dovolj! Zato torej ne svetujem nikomur hoditi semkaj za delom.

Cenjeni urednik. To je moj prvi dopis, in upam, da se izogne uredniškega koša. Poročal bodem prihodnjič še kaj več.

Pozdrav vsem čitateljem in čitateljicam Narodnega Vestnika.

Brezposelni delavec.

Barrows, Minn.

Cenjeno uredništvo: — Pred kratkim sem se naselil v novi slovenski naselbini Barrows, kateri se kaže lepa bodočnost. Okolica mesta je bogata železne rude, celo mesto Barrows izgleda kot kak park.

Rudnik posluje s polnim parom, časih tudi kak novi delavec dobi delo. Vendar pa ne svetujem sem za delom hoditi. Kadar se časi izboljšajo, bom sporočal kaj več.

Pozdrav vsem čitateljem N. V.

Naročnik iz Novega mesta.

Biwabik Minn.

Uredništvo N. V. — Sprejmite v list sledečo resolucijo.

Dne 10 maja se je vršila tukaj skupna seja vseh tukajšnjih društev. Na seji so bile zastopane sledeča društva!

Društvo št. 211. S. N. P. Jednote, društvo št. 81. S. S. P. Zveze ter dr. št. 66. sv. Barbare.

Sklep skupne seje se glasi!

1. Vsa društva na skupni seji so za združitev ali spojitev.

2. Združenje naj se izvrši brez ponovne zdravniške preiskave.

3. Na ime, katerega bode imela združena organizacija, se ne ozira.

4. V združeni organizaciji naj se upelje 4. razrede za posmrtnino in sicer za $150.00 $1000.00 $1500.00.

5. Bolniška podpora tudi v 4. razrede in sicer, 1.—, $1.50, $2.— in $3.— dnevno.

6. Članom naj bi se dovolilo zavarovati se za najvišjo smrtnino, in najnižjo bolniško podporo ali pa obratno.

7. Članov naj bi se ne izključilo iz Jednot, le v slučaju kriminalnega zločina se sme izključiti, za manjše pregreške pa le suspendirati.

8. Apeliramo na pripravljalni odbor, da se požuri s svojim delom, da čim prej mogoče skliče skupno konvencijo. Tu navedeno resolucijo je po sklepu seje priobčiti v vseh glasilih zastopanih Jednot in Zvez.

Fr. Mahnič, predsednik.
Ignac Delak, zapisnikar.

(Nadaljevanje druge strani.)

kakem naključju ga je pritisnila kara ob podporo (prop) črez prsa in ga tako umorila. Nemila smrt mu je pritrgala nit življenja v njegovi najlepši dobi, bil je namreč star 28. let. Pokojnik je bil doma iz vasi Žirovski vrh, pošta Gorenja vas na Gorenjskem. Bil je član dveh podpornih društev: društva sv. Štefana št. 58, J. S. K. J. in dr. sv. Barbare, v Forest City, Pa., in bil je tudi član socialističnega kluba št. 96.

WISCONSIN.

Sheboygar, — "C. N." naznanja naročnik nezaslišan dogodek, ki kaže nestrpnost nekaterih "gospodov" v kaj slabi luči. Naročnik piše: Dogodek, ki se je odigral v naši naselbini in ki je razburil skoraj vse prebivalce, pač zasluži, da se ga opiše in se tako prispeva k zgodovini ameriškega teorizma. To pišem med mislečimi rojaki; s tem seveda nikakor nočem reči, da so med nami ljudje, ki ne mislijo, ne, za misleče rojake smatram take, ki čutijo z narodom in vedo, kaj je prepričanje. V naši naselbini imamo pa tudi ljudi, kateri mislijo na komando. Da je temu resnica, priča naslednji dogodek, podoben onim, ki so se odigravali prejšnja leta skoraj po vseh slovenskih naselbinah. V petek, 24. aprila se je pripeljal mrtev naš rojak Frank Vrabec v vlaku v spremstvu svojega sina, brata njegove žene in nekega prijatelja. Pred enim tednom se ej podal še zdrav na pot v Appleton, Wis., pa ga je doletela smrt. Pokojnik je bil povsod priljubljen in spoštovan. S trdim delom in s pomočjo svoje žene si je pridobil nekaj premoženja, katerga je pa kmalu povečal, ko je odprl salon. Ni se torej čuditi, da je rojake presenetila njegova smrt. Vdova mu je sklenila prirediti katoliški pogreb, toda naletela je na slabo. Odbor cerkvenih mož in katoliški župnik sta bila odločno proti temu, češ, da ni bil pri spovedi in zato ni katoličan. Ta novica se je bliskovito naglico raznesla po naselbini in takoj je bilo proti temu nebroj protestov. Z gotovostjo se da trditi, da se je 90 odstotkov rojakov zgražalo nad takim nastopanjem. Čitatelji premislite žalujočo vdovo s štirimi nedoraslimi otroci, ki je iskala tolažbe pri sosedih! Prijatelji so se trudili, da bi preskrbeli njenemu možu katoliški pogreb, pa vse zastonj. Ranjki ni bil več katoličan, ker je zamudil velikonočno spoved. Po moji sodbi ne izpolnjujejo ti ljudje več nauka svojega prvega voditelja in učitelja. Ko so svoj čas zidali cerkev, je ranjki precej pomagal z denarjem in gotovo ni mislil, da bo po smrti kar tako na lepem vržen izpred cerkvenega praga. Ker ga niso hoteli cerkveni veljaki pokopati, mu je naselbina priredila veličasten pogreb. Društvo "Ilirija" ga je polnoštevilno spremilo na pokopališče. Pogreb je bil tak, kakoršnega še ne pomni naša naselbina. Manjkalo je samo nekaj katoliških ženic, ki niso hotele iti za sprevodom, katerega ni vodil duhoven. Žalostno je, da kažejo nekateri ljudje sovraštvo še celo pri odprtem grobu. S tako brezobzirnim postopanjem se pač ne doseže ničesar dobrega. Kar je prenapetega, kaj rado poči.

RAZNOTEROSTI.

Irska homerule, orožniški nadzornik in klavir njegove žene. "Daily Mail" pripoveduje sledečo resnično dogodbo, ki se nanaša na ulstrsko gibanje proti irski homeruli. Kakor znano, je prepovedala angleška vlada uvoz orožja na Irsko. In tudi Carsanovi dobrovoljci so morali orožje utihotapljati. Kako so to delali, kaže sledeča dogodba: Neki nadzornik irskega orožništva je bil okrajni nadzornik drugega razreda, toda kmalu je prišel vprvi razred. Bil je vsled tega iskreno vesel in zadovoljen. Na proslavo svojega avanzmaja je naročil svoji ženi klavir — prav iz Londona. Njegova žena je zelo ljubila godbo in veselila se je, da čim preje pokaže pri "kavi in čaju" svojim prijateljicam, kako zna igrati na novem klavirju. Vsa srečna je lepega jutra prihtela v sobo svojega moža, mahala zmagoslavno s papirjem v roki in klicala: "Samo poglej, Jakec, klavir je že tu! Na kolodvoru je, tu je tovorni list." — "To je zelo čudno", je pripomnil orožniški nadzornik, "tudi jaz sem dobil zjutraj tovorni list. Ne razumem, čemu pošiljajo ti norci dva tovrna lista, odpošljejo pa samo en klavir." Zajtrkoval je, pogledal še enkrat papirje ter zamrmral: "To je vendar smešno! Na enem tovornem listu je zapisano, da je došel klavir snoči s tovornim vlakom čez Porterdown — na drugem pa, da je piano došlo danes rano ob 5. čez Omagh. — Toda kaj vraga to je?" je vzkliknil, ko je našel med nanovo došlimi pismi pismo: "Tu je za vas še en klavir!" V resnici je bil zopet tovorni listek, ta pa od midlanske železnice, da je došel od nadzornika naročeni klavir čez Coloraine. Tedaj je pa ves začuden odhitel orožniški nadzornik naželezniško postajo ter vprašal načelnika, kaj je pravzaprav s temi klavirji. Odgovor uradnikov ga je zadel kakor strela. V resnici so bili odposlani trije klavirji v lepih zabojih. Vse tri zaboje je zjutraj ob šestih odpeljal tovorni avtomobil. Nadzornik si ni znal več pomagati in je ves obupan brzojavil tovarni v London, pri kateri je naročil klavir. Takoj je dobil odgovor, ki se je glasil: "Klavir še ni bil odposlan, bo še le prihodnji dan gotov." Pol ure na to je sedel orožniški nadzornik z dvema zaneslji-vima in pretkanima orožnikoma na voz ter sledil sledom tovornega avtomobila. Pot je vodila v New-Barry. Mala luža olja v cestnem prahu je izdala mesto, kjer se je avtomobil ustavil. Toda daleč naokoli ni bilo sledu niti o avtomobilu niti o klavirjih. Eden od orožnikov je začel vsled tega natančno preiskovati okolico. In v svoje veliko začudenje je našel v zapuščenem kamnolomu blizu ceste tri ogromne zaboje. V enem zaboju je bil kos papirja s firmo velike londonske firme, ki zdeluje orožje in streljivo. Tableau! Tem tihotapcem v Ulstru se je že enkrat posrečilo utihotapiti veliko množino pušk najnovejših modelov in patron, in to skoraj pred očmi policije in orožnikov; v tem slučaju pa celo na naslov orožniškega inšpektorja prvega razreda. Po celem Irskem in Angleškem so se temu prav srčno smejali!

Dete si razparalo trebuh ter skočilo v vodo. Iz Brive la Caillarde na Francoskem poročajo: Neki tukajšnji otrok je izvršil dramatičen samomor. Razparal si je trebuh in potem ves krvav hitel k reki ter skočil v vodo. Nesrečni otrok je pustil doma listek z besedami: "Z Bogom, Grem se utopit."

Roka princezinje na prodaj. Na Viljemovi cesti v Berolinu je starinarska tvrdka, ki ima v svoji izložbi razstavljene roke egiptovske princezinje iz bog ve katerega stoletja pred Kristusom. Roka mumije je to. Trgovec jamči, da je to prava roka kraljevske hčere. Britski muzej v Londonu je imel pred časom tako roko mumije, ki se je pa sčasoma izgubila.

Staroegipčanski kraljevski grobovi. Iz Kahire poročajo: Uprava dvesto grobov najstarejših egipčanskih kraljevskih rodbin pri Elvosti. Grobovi izvirajo približno iz leta 3000 p. Kr., izza vlade prve dinastije Menesa, čigar grob pri Nagade v Zgornjem Egiptu je najstarejši spomenik egipčanske zgodovine.

Orkan na Ruskem. Iz Petrograda poročajo: Dne 29. aprila ponoči je v Petrogradu in okolici razsajal snežni vihar z močnim orkanom. Neva je ob 5. zjutraj narasla en seženj nad normalnim stanjem ter poplavila severne dele mesta. Več sto čolnov in ladij se je odtrgalo. Mnogo ladij je orkan pometal na obrežje, ostale je pa odnesla Neva.

ROJAKI!

V soboto 24. t. m. se odpeljemo v Wisconsin pogledati zemljišče za farme. Zemljišče je tik železnice. Cena $16. — aker. Odplačila lahka. V okolici so potoki in jezera. Družba sčisti nekaj akrov zemljišča zastonj in postavi hišo za nizko ceno. Naseljenci, če hočejo, dobijo delo pri družbi na žagi ali v šumi. Isti, ki so pisali in imajo manj kot $500. —, naj se ne spuščajo v farmerstvo, pač pa lahko kupijo zemljišče, in naj delajo dokler ne prištedijo še $500. —, potem šele, naj se naselijo. Ljudje s premalo denarjem naj ne gredo na farme, zato ker jih največ obupa, in potem vzamejo še drugim pogum. Kdor ima denar in je odločen postati farmer, naj piše na ali se zglasi najpozneje 23. t. m. dopoldne pri

Viljem Brunschmid,
405 W. Michigan Str.
Duluth, Minn.

ZENITH HARDWARE & FURNITURE CO. AURORA, MINN.

Naznanjam Slovencem in Hrvatom, da sem otvoril na Aurori, Minn., trgovino s pohištvom in železnino. Priporočam se in jamčim za pošteno postrežbo.

Louis Kochevar.
(18, 21—5.)

COPENHAGEN DUHAN ZA NOSLANJE

MI JAMČIMO

da je COPENHAGEN SNUFF bil vedno in je tudi sedaj vedno popolnoma pristen. Mi ga hočemo prodajati povsod. Če ga vaš trgovec nima, ga vam mi pošljemo po pošti po navadni ceni 5 centov za škatlo, dokler ga ne dobite pri vašem trgovcu. Sprejemamo tudi poštne znamke.

Copenhagen Snuff za čikanje je najboljši tobak na svetu za čikati.

WEYMAN-BRUTON CO.
50 Union Square New York

BERITE IN RAZŠIRJAJTE "NARODNI VESTNIK".

Mestna hranilnica ljubljanska

V LJUBLJANI, PREŠIRNOVA ULICA ŠTEV. 3 — KRANJSKO
NAJVEČJA IN NAJVARNEJŠA SLOVENSKA HRANILNICA.

Prometa koncem leta 1912 700.5 milijonov kron. — Stanje hranilnih vlog 43.5 milijonov kron. — Rezervni zaklad hranilnice 1.330.000 kron.

obrestuje po 4½% brez odbitka.

Za vloge jamči rezervni zaklad hranilnice in mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in z vso davčno močjo v vrednosti 50 milijonov kron. Poslovanje nadzoruje c. kr. deželna vlada kranjska.

Denar pošiljajte po pošti, ali kaki zanesljivi banki. Pri banki zahtevajte odločno, da se Vam pošlje denar le na "Mestno hranilnico ljubljansko" v Ljubljani in ne v kako drugo manjvarno "šparkaso". Nam pa takoj pišite, po kateri banki dobimo za Vas denar. Svoj naslov pišite razločno in natančno.

Izključena je vsaka špekulacijain izguba vloženega denarja.

Frank Sakser

Glavni urad: 82 Cortlandt St.,
NEW YORK, N. Y.

Pošilja
DENARJE
v staro domovino
potom c. kr. poštne hranilnice na Dunaju; hitro in ceno.

Podružnica: 6104 St. Clair Ave.,
CLEVELAND, O.

Prodaja
PAROBRODNE LISTKE
za vse prekmorske parobrodne družbe po izvirnih cenah.

Tisoče Slovencev se vedno obrača na to staro tvrdko, a nihče ne more tožiti o kaki izgubi.

ZA SVOBODO IN LJUBEZEN

ROMAN Z BALKANA.
Spisal Marko Stojan.

(Dalje.)

"Pazi dobro na tega lopova; ako bi hotel pobegniti, zabrani mu — kakorkoli! Glej samo, da ga ne zadaviš popolnoma."

"Ne bom ga, Dušane — kakor bi ga rad."

"E! Pa kaj se ti je tako zameril?"

"Poglej mu roko! Ali vidiš, da ima obvezano? To sem ga jaz sinoči."

"Mari ej bil med onimi?" je vskliknil Dušan.

"Bil je; prav dobro se ga spominjam."

"Ne misli na to; a pazi nanj tem bolje."

Tudi "trojni sporazum" je popraševal z veliko radovednostjo, kaj so orpavili. Dušan je povedal, da so izvedeli za Schrattena, in pokazal ovoj von Schrattenovega pisma, knjižico s šifriranim ključem in pismo, ki ga je upal razvozlati z njegovo pomočjo.

"To pismo vam zdaj ne bo več mnogo koristilo," je menil poročnik Wheeler. "Stavil bi, da ne obsega drugega kakor njegov naslov, ki ga zdaj itak poznate. Ali znate dešlfrirati?"

"Nikoli še nisem imel prilike, uriti se v takšnih diplomatskih umetnostih, toda upam, da se mi posreči."

"Potem dajte rajše meni: jaz poznam nekoliko to reč"

Jurišič je bil rad pri volji.

"Ako nas hočete počakati," je dejal, "se lahko med tem pokratkočasite s tem delom. Mi gremo zdaj naravnost k Nemcu, da ga dvignemo iz gnezda. Ampak tu nas menda ne boste čakali?"

"Spremimo vas, kakor daleč bo pametno," je rekel Estournelle. "Najboljše bo, če se ustavimo mi trije v zadnji kavarni pred hišo, kamor ste namenjeni; ostali, razen tistih, ki pojdejo k Nemcu, pa se porazdele vmes, da bomo ključ temu še v zvezi in si lahko priskočimo, ako bi se kaj zgodilo."

"Kaj se hoče zgoditi!" se je zasmejal Dušan vročično in pogledal Estournella tako temno, da se je Francoz zdrznil in zahvalil Boga, da ni on predmet tega besnega sovraštva. "Da ga le zagledam — za vse ostalo sem brez skrbi."

Po tem odgovoru so se odpravili.

Wheeler je listal spotoma po knjižici, ki sta jo bilo našla naša prijatelja pri Birbantiniju. In pol s smehom, pol z ogorčenjem je začel stresati glavo, mrmraje:

"Kaj vidim?.... Rekel bi, da je to enak "šifrirni ključ" kakor se ga poslužuje diplomacija neke države; seveda.... tu je vendar vse polno okrajšav za brzojavke, ki jih trgovec z dekleti nima v kaj porabiti. Hahaha! Diplomatje in loopvi — pa isti šifrirani ključ... ne ne, to ni mogoče! Niti na Turškem ni mogoč tak škandal. Kje ga je ukradel, nepridiprav?...."

O, ko bi vedel dobri poročnik Wheeler, kaj je vse v Avstriji mogoče!

— — — — — — — — — — — — — — —

Kreniva zdaj ,dragi čitatedj, nekoliko v stran in spomniva se Olimpije Montebello.

Ko sta odšla Ivan in Dpšan po tistem važnem razgovoru s srdito galatsko kurtizano, se je polastil Olimpije silen nemir. Misel, da je zagotovila nezvestemu in tatinskemu Birbantiju zasluženo kazen, ji ni dala več pokoja. Še tisti večer je dozorel v njeni glavis klep, poiskati drugo jutro sled naših prijateljev in opazovati njih početje, dokler ne napoči srečna minuta, ko bo lahko gledala z lastnimi očmi, kako padajo bljubljene batine maščevanja po hrbtu njenega malopridnega rojaka.

Upala je, da ji bo mogoče izpregovoriti z Ivanom in Dušanom ter jima povedati, da je pripravljena služiti njunim namenom tudi še nadalje — pripravljena storiti vse, vse, karkoli je v stanu škoditi Birbantiniju in njegovemu pajdašu.

Takrat pa je stopil vnjeno sobo von Schratten; začel se je viharni razgovor, ki smo ga opisali in ki se je končal s strahovitim porazom junaškega Nemca. Povedali smo, kako je sklenil hrabri mož spričo svojega neuspeha umoriti Olimpijo Montebello, ki jo je sumničil zavezništva s svojimi zasledolavlci.

Ko pa je odprl zopet njena vrata, je našel sobo prazno.

Olimpia Mintebello je bila izginila; ne duha ni bilo o njej, ue lsuha. Ali se je vdrla vtla? Ali je odletela po zraku?

Von Schratten je moral opustiti svoj viteški naklep, da zakolje žensko, ki se ne more braniti, med štirimi zidovi njene spalnice. Gotovo pa bi se mu bil odrekel z večjo težavo, če bi bil vedel, da hiti Alimpija v tem trenotku že za našimi prijatelji — njegovimi sovražniki in neizprosnimi maščevalci Jeričine usode.

Vest, ki jo je slišala po vseh galatskih ulicah in vogalih, da so neki tujci napadli "mirne, krotke in nedolžne galatske prebivalce", je Italijanko zelo vznemirila. Ta ji je rekel, da so tisti roparji pomorili več ljudi, drugi, da jih je pobilo ljudstvo in policija vse do zadnjega, tretji, da so vsi utekli, a četrti, da so jih polovili kakor piščance. Neki policijski nadzornik, ki ga je Olimpia srečala in poprašala — saj je znano povsod in od pamtiveka, da sta oko postave in ženska javne radosti najboljša znanca na svetu! — ji je razodel naposled po pravici, da je pač bil nekakšen spopad, v katerem je obležalo par domačinov mrtvih in več ranjenih, da pa storilcev še niso prijeli, če tudi jih upajo imeti vsak trenotek.

(Dalje prihodnjič.)

Tatvina.

Luigi Calco.

Prišla je jesen, blažena in plodonosna jesen. Po sadnih vrtovih se je šibilo drevje pod težko pozo svojega sadu, ki je ob toplih solnčnih žarkih dozoreval in obečal umnemu poljedelcu stoterno plačilo za trud, ki ga je imel z negovanjem te, pri nas žalibog zelo, zelo zanemarjene panoge našega kmetijstva.

Posebno razveseljiv je bil pogled na župnijski vrt v prijazni vasici na Obrovu, kjer so se v lepem redu vrstile jablane, hruške, češplje in druge vrste sadna drevesa — vsa polna najsočnejšega sadja.

Še celo s celim svetom skreganemu župniku Matevžu Srebrotu je zažarelo srčnega zadovoljstva njegovo mrko oko, kadar je s kupico vina v roki gledal iz okna svojega župnišča na težko obložena sadna drevesa, in v duhu računal, koliko bo stržil za jabolka, koliko mu bodo vrgle hruške, za koliko bo spečal češplje in koliko izkupička bo imel iz ostalega sadja. Župnik Srebrot je bil s svojim računom zelo zadovoljen in ugibal, kako ob dobro obrnil one lepe denarce, ki mu jih donese sadje.

Nekega dne te blažene jeseni se je pa naš župnik zopet precej zamudil v beli Ljubljani, kamor se je popeljal s svojima iskrima konjičema pom nogih opravkih. Hudobni jeziki so sicer trdili, da sta bila dva paganska bogova, Venera in Bakhus, vzrok župnikovi vožnji v belo Ljubljano in tudi njegovi zamudi. Pa naj imajo hudobni jeziki prav ali ne, zgodovinsko nepobitna resnica je,, da se je župnik pripeljal nazaj v Obrov še le ponoči in malo pred eno uro, ko začno strašiti duhovi in strahovi, da je bil truden, zelo truden in nujno potreben počitka.

S težavo in s pomočjo svojega, tudi precej trudnega hlapca Jerneja, se je skobacal iz kočije in se skoro zvrnil v naročje svoje okrogle kuharice, ki je prihitela z lučjo v roki sprejet svojega gospoda. Obilni obseg postavne kuharice je srečno prestregel sicer neizogibni padec posvečenega telesa.

Komaj j okrogla kuharica spravila v ravnotežje svojega gospoda, mu je pa hitela pripovedovat o strašnem hudodelstvu, ki se je med njegovoodsotnostjo izvršilo na njegovi lastnini.

"Pomislijo naj, gospod župnik, kaj se je nocoj zgodilo. Ko smo po večerji ravno molili rožni venec, zaslišimo od zunaj čuden šum. Ker smo bili vsi zatopljeni v svojo večerno molitev, smo naprej molili in molili, čeprav se je zunaj venomer slišalo čudno treskanje in ropotanje. Če ne bi bili v tako sveti hiši, nas bi bilo gotovo strah. Ko smo odmolili, sem ukazala volarju, da naj gre pogledat, kaj se godi zunaj. Pa volar tega ni prav maral storiti in sem mu morala zagroziti, da ga bom morala pri njih zatožiti, če ne bo šel. Še le ta grožnja je pomagala. Previdno se je splazil skozi duri in še pri vratih zavpil: "Kakšen hudič je pa zunaj?" Tedaj se je slišalo v noč, kakor bi več ljudi plezalo z drevja, skakalo na tla in urnih korakov odhajalo. Naenkrat je nastala zopet prava nočna tišina. Ker me je objela neka čudna slutnja, oborožila sem volarja, pastirja in dekle in potem smo šli z lučjo gledat, kaj se jez godilo. In videli smo strašno hudodelstvo. Najlepše jablane na našem vrtu so bile oklatene in oropane, ravno tako hruške, da me je kar srce bolelo . . ."

"Ali so se spravili tudi na češplje?" zakričal je v divji jezi župnik Srebrot.

"Tudi, tudi," zdihnila je kuharica. "Še na češplje so se spravili in delali ž njimi, da se bogu smili."

"To je očiten rop," zarjul je besni župnik. "Torej niti lastnina božjega namestnika ni več sveta roparjem in hudodelcem. Pa jim bom pošteno zasolil ukradena jabolka, hruške in češplje. Bodo vse življenje pomnili, kaj se pravi stegniti roparske roke po nedotakljivem blagu svete cerkve in njenih svetih služabnikov. Zaprti morajo biti vsi, da bodo črni, in škodo mi morajo do pičice povrniti. Takoj grem sam ovadit stvar orožnikom, ki morajo še danes vse roparje in hudodelce spraviti v varno luknjo. Ali ste jih poznali?"

"Kako jih bodo poznali," odvrnila je kuharica, "ko je bilo temno kot v kozjem rogu in ker so izginili v noč, čim so slišali volarjevega "hudiča". Zdi se mi pa, da so morali biti roparji iz domače vaši, otroci naših liberalcev in drugih vaših sovražnikov.

"Jim bo že navil uro", zadrl se je župnik jezno in se podal takoj na orožniško postajo, da ovadi nezaslišano hudodelstvo pristojni oblasti. Na orožniški postaji je bilo vse mirno in pokojno, kakor da bi na svetu ne bilo več sploh nobenega zločinca. Razkačeni župnik je moral dolgo zvoniti, da se mu je skoro utrgal zvonec, da je sklical orožnike. Njegovo besno zvonenje, pomešano s primerno glasnimi pozivi, zbudilo in privabilo je več ljudi, ki so mislili, da je prišel že konec sveta in sodni dan, ker so slišali neprestano zvonenje in glasno besedo svojega župnika.

Ko se je orožniški postajevodja pokazal pri oknu, mu je župnik Srebrot, obdan od nekaterih svojih zvestih ovčic, odkril in ovadil strašno hudodelstvo, ki je bilo nocoj storjeno na njegovi posvečeni lastnini in zahteval od njega, da mora še nocoj izslediti, poloviti in vtakniti pod ključ zločinske roparje vse po vrsti.

Ko je orožniški postajevodja, ki je bil cel dan na naporni patrolji in krvavo potreben počitka, rahlo opozoril župnika, da se bode drugi dan na vse zgodaj vse potrebno ukrenilo in poizvedelo, da zaseže storilce roka pravice, je bil pa ogenj v strehi, ker je razkačeni župnik ob glasnem pritrjevanju svojih ožjih pristašev, posebno pa žensk, začel groziti,da bo stvar spravil že v tek na pristojnem mestu, če se ne bo storilo takoj postavne dolžnosti.

Poznavajočd obro maščevalno naravo župnika Matevža Srebrota, moral je trudni orožniški postajevodja ustreči njegovi zahtevi in še isti trenotek začeti z najobsežnejšimi poizvedbami po zločinskih roparjih. Z obemas vojima tovarišema je ob asistenci župnika in temu verno sledečih amazonk šel po vasi od hišed o hiše in iskal sledi predrznih roparjev. Uspeh je bil sijajen. Skoro se je namreč izsledilo in dognalo, da je kakih šestnajst fantičkov iz boljših hiš in v starosti od trinajst do šestnajst let premagala lahkomiselna sladkosnednost in da so malo porabutali po župnijskih jablanah, hruškah in češpljah.

Orožniški postajevodja si je vse mlane fantiče, ki so skesano priznavali svoj zločin, natančno zapisal in jih potem pustil pri njihovih starših, čeprav je župnik odločno zahteval, da jih mora vkleniti in vklenjene takoj tudi odpeljati na varno.

Le delnoza dovoljen s svojim uspehom, podal se je potem župnik k pokoju. Drugi dan je bil pa že zjutraj zopet na orožniški postaji, da poskrbi, da se strašno hudodelstvo nemudoma naznani državnemu pravdništvu in da dobe pri sodišču mladi rojarji, svoje pošteno plačilo, a ne samo mladi roparji, temveč tudi njihovi očetje in matere, ki so iz samega sovraštva do župnika in iz politične strasti nedvomno podkurili, nahujskali in nagovorili k roparskemu zločinu svoje poslušne otroke.

Še isti dan je bila odposlana dve poli obsezajoča in v drugem deželnem jeziku spisana orožniška ovadba na državno pravdništvo. Oropani župnik je ovadbo poprej prebral, če je orožništvo storilo svojo dolžnost v zadostni meri.

Posledica orožniške ovadbe je bila prava pravcata porotna razprava proti šestnajstero mladim hudodelcem pred okrajnim sodiščem ljubljanskim. Razprave se je udeležil tudi župnik Matevž Srebrot kot zasebni udeleženec in si zato najel še posebnega zastopnika.

Mladi grešniki so sksano in deloma tudi jokaje sodniku priznavali svoje dejanje. Sodniku so se mladi fantički, ki so le v svoji neizkušeni lahkomišljenosti spozabili nad tujo lastnino, smilili v dno njegove dobre duše.

Toda zakon je zakon in njegovo mrtvo besedilo je kruto. Čeprav je zakon star že nad sto let, na vse strani zastarel, brez stika z današnjimi človeškimi razmerami, brez srca in raumevanja za humaniteto, vendar veže sodnika. S krvavečim srcem je obsodil sodnik enajst mladih grešnikov v zapor od šest ur do največ treh dni — ostalih ept pa z ozirom na njihova mlada leta, ker ob času dejanja še niso bili štirinajst let stari, oprostil, oropanega župnika pa z njegovimi pretiranimi odškodninskimi zahtevki nakazal na pot civilne pravde.

Počasi so odhajali nereli fantiči iz resne sodne dvorane. V svojih, še otroških srcih, se niso zavedali, da se jim je danes na njihovo vedro čelo vžgal sramotni pečat tatvine in da jim bode ta nesrečni pečat kalil celo njihovo bodočnost, grenil življenje do groba. Če bodo dorasli in šli po svetu s trebuhom za kruhom, povsod jih bode kot arhangel Mihael od raja sramotni pečat odrival in podil od potrebnega kruha. Čim bode kje izmaknjena kaka malenkost, že se bo sum obrnil na nje, ki so bili radi tatvine že pred sodiščem obsojeni. Če bodo klicani v vojake, zapirala jim bo ta kazen vsa pota do napredovanja v vojaški službi in tudi povsod drugod . . .

Ubožci ostanejo zaznamovani za vse svoje življenje in na njihovo čelo vžgani madež jih bo spremljal do groba — vse to pa radi par jabolk, hrušk, in češpelj, narabutanih na župnijskem drevju!

PREMOG IN DRVA
dobite pri
NELSON & LINDGREN
Coal, Wood and Heavy Teaming
EVELETH, MINN.
Dober premog, poštena mera in vaga.
Prinas dobite tudi voznika.

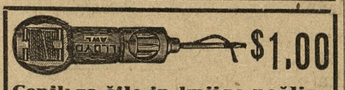
$1,00
Cenik za šilo in knjige pošljemo na zahtevo zastonj.
KNJIGOTRŽNICA ŠOJAT & JURKOVICH
Box 448 DULUTH, MINN.

ZNAK DOBRE OBLEKE
The Columbia Clothing Co
DVE VELIKI TRGOVINI
DULUTH SUPERIOR
Cena za vse enaka. — Obleka za možke in fante; najboljše blago po primernih in poštenih cenah.

Naznanjam
Slovencem in bratom Hrvatom, da sem zopet otvoril
SALOON
—: na :—
VIRGINIA, MINN.
207 Chestnut Street.
Na razpolago vsakovrstne pijače in smodke. — Jamčim dobro postrežbo ter se priporočam za obilen poset.
MATT. PRIJANOVICH.

Slovenska gostilna
St. Praprotnik
Chisholm, -:- Minn.
Telefone 271 — P. O. Box 152
Priporoča se cenjenim rojakom v obilen poset.
Najboljša postrežba s pristnimi pijačami.
SVOJI K SVOJIM!

SLOVENSKA GOSTILNA
Frank Medved
CHISHOLM, MINN.
Phone 101.
PRIPOROČA SE CENJENIM ROJAKOM V OBILEN POSET.
NAJBOJŠA POSTREŽBA Z VSAKOVRSTNIMI PIJAČAMI.

VARNOST!

Skrb, s katero se vodi **Bank of Sheboygan, jamči trdnost in moč**
Koristi vlagateljev in varnost njih vlog je prva skrb naših ravnateljev in uradnikov.
Mi Vas vabimo, da zberete našo banko za Vaše vloge.
Premozenje 3,000,000
BANK of SHEBOYGAN
A ROLL OF HONOR BANK
3% INTEREST PAID ON SAVINGS 3%

Naznanilo in priporočilo.
Rojakom iz Chisholma in okolice naznanjam, da sem preselil svoj
GOSTILNO
v Klinc-evo hišo na
2nd AVENUE & LAKE STREET.
Priporočam se Slovencem in Hrvatom za mnogobrojen poset.
Pri meni se dobi vedno izvrstna kapljica za žejo in fine smodke. Svoji k svojim!
JOHN LAMUTH
SLOVENSKI GOSTILNIČAR.

Za oglase tujih in nepoznanih tvrd ne prevzame ne uredništvo ne upravništvo nobene odgovornosti. Nekatere stvari so dobre, vendar je boljši:drži, nego lovi.

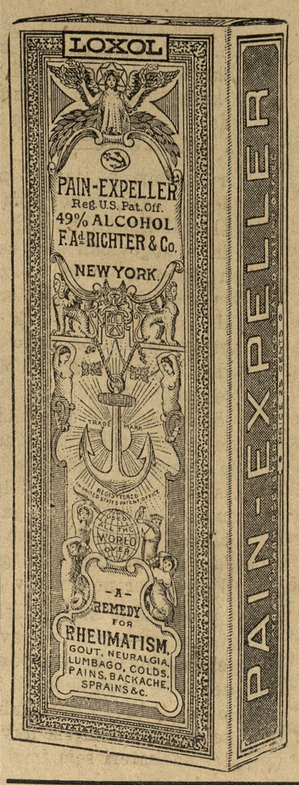

DR. RICHTER'S
Pain Expeller

Prežene bolečine revmatizma, pokostnice, mišični revmatizem, nevralgijo ali trganje po čeljustih. Olajša vse bolečine in trdosti v členih in mišicah. Izvrstno zdravilo, če se kak člen izpahne, za hromost ter odrgnenja. Hitro ozdravi prehlajenje, gripo, boleči vrat in nahod. Zabrani vnetje pljuč in tiščanje v prsih.

Ozdravi glavobol in zobobol.

4—5 kapljic v kozarcu vode je izvrstno sredstvo za grgranje v slučaju vnetja grla.

Če se užije (4 kaplje v kozarcu vode) je izvrstno zoper krč v želodcu in neprebavljisti.

Pristni expeller pride v zavojčku, kakor ga kaže slika.

PAZITE NA NIČVREDNE PONAREDBE.
25 in 50 centov steklenica v lekarnah.

F. Ad. Richter & Co.
74-80 WASHINGTON STREET
NEW YORK.

Svoji k svojim!
Podpisani priporoča cenjenim rojakom in slovenskim gospodinjam iz mesta Biwabik in okolice svojo lepo urejeno in bogato založeno
grocerijsko trgovino.
V zalogi ima občeznano "Cremo" moko; dalje prodaje krmo za živino, kakor: oves, koruzo, mrvo in slamo
Cene zmerne, postrežba solidna. Naročila se dostavljajo tudi na dom. ROJAKI PODPIRAJTE ROJAKA!
Za mnogobrojen poset in naklonjenost se uljudno priporočat
MATH. VIDAS,
slovenska trgovina
BIWABIK, MINN. Telefon 63.

Prodajam
parobrodne in železniške listke
na vse kraje v staro domovino.
Prodajam lote pri velikanski JEKLARNI United States Steel korporacije v
Gary in New Duluth, Minn.
PRODAJAM
farme in neobdelano zemljišče v Taylor County
Wis., po jako ugodnih cenah. Neobdelano zemljišče od $12.00 naprej. — Zavarujem poslopja, pohištvo in blago proti požaru in škodi po viharju. Zastopam stare in poštene družbe, ki poravnajo škodo v najkrajšem času.
Max Volčanšek
Jones Street, nasproti pošte Eveleth, Minn.

FIRST NATIONAL BANKA
DULUTH - MINN.
Glavnica - - - - - $500.000.
Preostanek in nerazdeljen dobiček - - - - $1,550.000.
V to banko vlaga država svoje vrednosti.
Obresti hranilnih vlog se plačujejo od dneva vloge.

ROJAKI!
Ako želite kupiti gramofon, uro, verižico, britev, raznovrstne stvari za smeh itd., pišite po slovenski cenik.
BENKO RUS & CO.
11250 INDIANA AVE., CHICAGO, ILL.

Iz dnevnika malega poredneža.

Ameriška humoreska.

(Dalje.)

Zagrabila me je za roko, da se še edaj poznajo črni odtiski cele roke.

"Kaj praviš, Jurček?" je vprašala kar brez sape.

"Pravim, da kdor se nazadnje smeji, smeji se najboljše."

Med tem je pa že kot veter zletela po stopnicah. Tekel sem na vso moč za njo, a nisem prišel pravočasno, ker sem spotoma navili uro v predsobi, a zlomilo se je pero, ker je bila dan poprej navita in sedaj jo bo moral najbrže urar dobiti v roke. Ko sem slednjič prišel do salona, je bil tam prizor! — no, spustimo rajši zagrinjalo. Jurček je sedaj v največji milosti. Nič posebno se niso vjezili, ko so videli, kako se je skrčila ženitovanjska potica. Suzi je rekla dobrovoljno: "Vsaj lahko drugo spečemo."

Poročila se bosta precej, ko se pozdravi doktorjev nos.

Jurček si napravi zmaja in ga izpusti.

Rozika Princ bo povabila večjo družbo na večerjo; Rozika je že čisto velika deklica, kajti pri večerji se bo praznoval že njen deseti rojstni dan. Pravila mi ja da se bodo izvrstno zabavali; igrali bodo na glasovir in plesali; tudi je dila bodo najboljša, samo ona ne ve, če me sme povabiti, ker sem preveč poreden. Mama ji je rekla, da naj me raje izpusti. Pojasnil sem ji, kako silno se moti, če misli, da sem še tak navihanec kot prej svetoval sem ji, da vpraša mojo mamo, ki ji bo povedala, kako priden in zgleden deček da sem v zadnjem času. Zagrozil sem ji, če bo tako neolikana in me ne povabi, da je tudi jaz ne povabim, ko na svojega godu dan priredim zabavo, kar mi je mama že obljubila, če bom priden. strašila se je torej in me povabila za jutršnji večer. Doma so rekli, da smem iti.

Sedaj hodim doma v mestno šolo; upam, da se bom kmalu popolnoma privadil branju in pisanju, kajti učitelj trdi, da po prebrisanosti postanem še lahko predsednik Združenih držav, samo pazljivosti mi manjka. Kdor je hodil v šolo dobro ve, kako težko je ostati pazljiv in zasledovati pouk. Po zimi sicer ni muh, vendar je pa dela čez glavo, če hoče kdo metati papirnate kroglice ali opazovati, kaj delajo drugi učenci, ali pa celo na tablico narisati učitelja z dolgim in debelim nosom potem hitro pokazati sliko po šoli in nato izbrisati. Prijetno je tudi pod klopjo jesti jabolko, ker je to prepovedano, ali pa napraviti učitelja nervoznega s pisalom, ki tako grdo škriplje po tablici. Učenje mi vzame ves prosti čas, vendar v pustem zavodu.

sem pa precej bolj zadovoljen kot

Elza pravi, da je doma prijetno kakor v nebesih, kadar sem v šoli, in vprašal sem jo, če potem tudi angeli hodijo samo takrat k nam, ker jaz nikoli nobenega ne vidim. Prosil sem jo, da bi mi naredila papirnatega zmaja, a odslovila me je, češ da pred poroko sploh nima časa, da bi se ukvarjala z menoj. Vsi dečki imajo sedaj zmaje, ker je pravi čas za to igro; preneumno je, da bi jaz samo gledal, kako jih izpuščajo in skakal za njimi. Sklenil sem, da bom šel k mizarju, ki mi bo prodal dve palici in potem si sam pamagam iz zadrege; vsaj ga lahko nemoteno delam v svoji sobi; vzel bom papanov gumi, mamine škarje, par časopisov in klopčič vrvice. Naredil si ga bom, še preden grem zjutraj v šolo.

Sedajle bi moral iti k Rozi na večerjo, pa ne bo kruha iz te moke. Sedim namreč samoten v svoji sobi in vrata so od zunaj zaklenjena. Gotovo se bodo izborno zabavali in dobro počutili pri izvrstni večerji — jaz pa ne dobim ničesar. Zadnje, kar sem jedel, je bila malica, ki sem jo dobil ob 1. uri dopoldne.

Prazen sem v svoji notranjščini kakor trobenta. Pa kaj se brigajo brezsrčni starši za to, če trpim? Nje nihče ne zapira in nobeden jim ne reče, da morajo iti brez večerje spat; nihče jih ne klofuta, ali jim ukazuje, da morajo sedeti mirno na stolu in držati jezik za zobmi. Tudi se jim ni potreba ravno takrat učiti slovnice ali računstva, kadar hočejo iti na izprehod. Seveda — veliki so in zato ne poznajo malega Jurčka.

Naredil sem si danes zjutraj krasnega zmaja, kakor sem že sinoči sklenil. Zgodaj sem bil na nogah in v nogovicah sem se splarabim; bal sem se, da bi koga ne zil v pritličje, da si poiščem, kar zbudil. Včeraj nisem šel k mizarju, ker sem opazil papanov dežnik in videl, da tam lahko dobim potrebne palice; splazil sem se torej v predsobo, odlomil od dežnika potrebne palice in odrezal tudi svilo, da napravim zmaju rep. Najprej sem naredil dolg, dolg rep. Potem sem narezal papir, ga napel na palice in pred zajtrkom je bil zmaj že gotov; skril sem ga pod posteljo, dokler ne grem v šolo.

To predpoldne sem prišel prav pozno v šolo — pravzaprav sem prispel do učne sobe šele pozno popoldne, ko je pouk že minil in učitelj odšel domov. Cel ljubi dan sem se moral z zmajem ukvarjati. Vrvica, na kateri sem imel privezanega, je bila zelo dolga in radi tega sem porabil mnogo časa, preden sem celo odvil in zopet navil. Učitelj je prišel domov vprašat, če je mali Jurček bolan, ker ga ni bilo v šolo, in na ta način se je vse izvedelo.

Ko sem hotel torej zjutraj iti v šolo, smo skupno z drugimi učenci pričeli izpuščati zmaje; ker je bil precej močan veter, so zelo lepo splavali v višavo. Moj zmaj je v početku krasno letel, nato se pa nenadoma zasukal ter padel na glavni cesti nekemu konju na glavo. Konj se je splašil in zdirjal z vozom z bliskovito naglico, dokler ni zadel ob cestni jarek. Voznika je odneslo z velikansko silo z voza in priletel je z glavo v bližnji steber. Neumno se mi zdi, da se je steber odlomil kakor slamica. Najbrže bodo morali novega postaviti. Nekateri pravijo, da se je voznik ubil, drugi pa mislijo, da se bo počasi zopet zavedel. Če ostane pri življenju, upam, da se bo v bodoče toliko spametoval, da ne bo napregal več plašljivega konja, ker neumen konj je vedno nevaren.

Neki gospod mi je ukazal, da ne smem na glavni cesti spuščati zmaja. Šel sem torej h kolodvoru, ker sem vedel, da se lokomotiva ne splaši tako hitro in sem ga tam izpustil. Vsi svetniki, kako je šel! Dovolil sem Janezku, da je nekaj časa držal vrvico, in rekel mi je, da leti kot orel. Krasno sva se zabavala, le ko sva ga hotela potegniti zopet na tla, obtičal nama je na visokem drevesu in se tako zamedel, da ga nisva mogla izvleči. Poskušala sva in poskušala, slednjič sem se pa spomnil, da imam v žepu 10 krajcarjev, ki mi jih je predvčeranjšnjem podaril doktor, in ta denar sem obljubil Janezku, če spleza na drevo in vrže zmaja na tla.

Sam bi ne bil rad plezal gor, ker mi je mama že večkrat rekla, da naj ne lezem po visokih drevesih, ker lahko padem na tla.

Janezek je rekel, da se boji, a rekel sem mu: "Ne bodi no neumen, Janezek! Nisem mislil, da si tak strahopetec. Koliko prest lahko dobiš za to desetico!"

Plezal je nato, a ni dosegel še še polovice visočine, ker se je spustil, ali pa se mu je odlomila veja in padel je na tla; zmaj je bil torej prvi dan svojega življenja že tudi izgubljen, kar je bilo zelo neprijetno zame. Janezek se je pri padcu malo poškodoval. Zlomil si je nogo; 6 tednov bo moral ležati. Doktor Mor mu je kost uravnal in jo povezal med palice. Ubogi Janezek, tako rad bi ga šel obiskat, a njegova mati me ne pusti k njemu. Kakor mi je pravila Beti, se je Janezkova mama zaklela, da precej, ko sinček ozdravi, odide iz mesta, ker ga noče pustiti v moji družbi, kjer je življenje njenegal jubljenca vedno vnevarnosti. Zelo neolikana in surova je; vsaj imam Janezka rad in nisem ga hotel spraviti v nesrečo. Ali sem vedel, da bo padel? Če bi se bil trdno držal, kakor sem mu naročil, ne bil bi padel, temveč si še celo destico prislužil. Rad bi ga videl, kako izgleda, ker je v palice povezan. Beti je pravila, da je tudi njegova mati zbolela; Bog ve, zakaj? Saj si vendar ni tudi zlomila noge. Nekateri ljudje so že tako bedasti, da človek ne ve, kaj naj si o njih misli.

(Dalje prihodnjič.)

NA SMRT OBSOJEN.

Tokio, Japonska, 17. maja. — Korejec Tomitaro Watanabe je bil včeraj spoznan krivim umora dr. Edgar de Mot Strykerja, nekega Amerikanca, ter obsojen v smrtno kazen. Umorjeni Amerikanec je bival svoječasno v Raritan, N. J., ter je bil zadnje čase predstojnik bolnišnice v Holkol, Korejska, Morilec je bil 10. maja obsojen v dosmrtno ječo, a se je pritožil. Korejsko najvišej sodišče je pa potrdilo prvotno obsodbo, ter jo vrh tega izpremenilo v smrtno kazen.

IZGREDI.

Wakefield, Mass. 17. maja. — Okoli naprav tvrdke Heywood Bros. ter Wakefield Co. se zbirajo množice ter grozijo vse razdejati. Demonstrantje so večinoma štrajkarji. Pomnožena policija varuje lastnino omenjenih družb. Lastniki tovarn poizkušajo obratovati s skebi, a nimajo sreče s tem. Le malo ljudi se javi za skebsko delo.

RAZŽALJENI LAHI.

Washington, D. C., 17. maja. — Italijanski poslanik Consalonieri se je pritožil pri državnemu tajniku Bryanu, ker so neznanci dne 14. maja strgali italijansko zastavo z neke laške brivnice ter jo poteptali v blato. Najbrže so zamenjali storilci italijansko zastavo z meksikansko. Državni tajnik Bryan je obljubil, da bodo krivci kaznovani, ako se jih posreči zasledeti.

VSPEHI A. F. OF LABOR.

Washington, D. C., 17. maja. — Tajnik Morrison jeizdal danes svoje poročilo, iz katerega je med drugim razvidno, kako lepo napreduje amerikanska delavska federacija. Poročilo javlja, da je poskočilo članstvo federacije za 69,756 članov. Toliko jih je bilo letošnji april več, kakor lansko leto v istem času. Vseh članov Federation of Labor je 2,069.157. — Dne 30. aprila je imela federacija v blagajni $105,098.01.

PET OSEB UTONILO.

Minneapolis, Minn., 17. maja. — Pet članov neke izletniške družbe je utonilo, ko se jim je na Mississippi reki prevrnil čoln. Utonila je Mrs. Otto Justman in njena dva otroka, ter dva otroka Johna Buckholza. Trupel še niso našli.

Smešnice.

Mož: Kam greš? K trgovski Marelici na obisk. Beži no, ta ženska vendar nikoli nič ne govori.

Žena: Ne govori nič, ampak kaj, ko pa vse verjame.

* * *

Čestilec: Gospodična — jaz vas ljubim — iz vse duše — vse bi dal za vas...

Gospodična: Seveda, to pravite zdaj, ko ste pod — kuratelo!

* * *

Oče: Zapomni si, Tonček: le tista stvar je dobro narejena, ki jo človek sam naredi.

Tonček: Kako pa to napraviš, kadar si hočeš lase striči?

* * *

— Ne maram nobenega zdravnika. Jaz se sam zdravim po lekarski knjigi.

— Izvrstno! Le pazi, da ne boš umrl za kako tiskovno napako.

* * *

Sodnik: Vaša vest je tako črna, kakor so vaši lasje.

Cigan: Če so lasje merodajni, potem, gospod sodnik, vi sploh nimate nič vesti.

* * *

popoldne fajmoštrovo kuharico iz

— O, Janez, ti si pa v nedeljo vode potegnil. — Ali si kaj dobil?

— Da — nahod!

* * *

Hišna gospodinja: Veseli me, da vam soba ugaja. Ona je tudi res zmerna, a povem vam najprej, da so v sobi miši.

Najemnik: Oh, kaj to — jaz imam tako vsako jutro mačka.

— Kozamernikova se menda ločita.

— Samo za otroke gre še, drugače je vse v redu.

— Kako — za otroke?

— Da! Ne mara jih namreč ne on, ne ona.

* * *

Krčmar: Fantje domov, policijska ura je!

Fantje: Mi se imamo še nekaj pogovoriti.

Krčmar: Nič, nič; vsak naj da drugemu še eno za uho, potem pa — spat!

* * *

Mož: Kaj pa tako kričiš?

Žena: Pečenko sem hotela odmakniti, pa sem se opekla . . . . strašno . . .

Mož: No, da se le pečenki ni nič zgodilo.

* * *

Gost: Slišite, natakarica, ali se vam nič čudno ne zdi, da je v pivu polno muh?

Natakarica: Pozimi bi to bilo res čudno, poleti pa ne.

* * *

Fajmošter Požerušnik se je pri svojem tehantu tako najedel in napil, da ga je po obedu zadela kap.

Zame je to na vsak način jako lepo spričevalo, je rekla tehantova kuharica.

* * *

Mož: Če bi bil danes morda dlje časa zadržan v pisarni, ti bom pa to sporočil.

Žena: Nič se ne trudi; to sporočilo sem že čitala; saj je imaš v žepu pripravljeno.

* * *

Žena: Ah, ljubi mož, če bi jaz umrla — ali bi se ti drugič oženil.

Mož: Nekaj časa gotovo ne, malo bi si oddahnil — potem pa bi že videl, kako in kaj.

* * *

— Smatral sem vas za sposobnega človeka.

— Jaz pa vas ne.

— Obžalujem, potem sva se pač oba motila!

* * *

Sodnik: Zakaj pa niste takoj oglasili konkurza, ko ste spoznali, da vaša pasiva presegajo aktiva.

Toženec: Oprostite, takrat konkurza nisem mogel oglasiti, ker sem bil popolnoma hripav.

* * *

Pred sanatorijem "Emona" v Ljubljani sta stala dva duhovnika in si ogledovala poslopje. Zapazila sta tudi na poslopju vihrajočo zastavo, na kateri sta črki S. E.

— Ti, kaj misliš, kaj pomenita ti dve črki S. E?

— Salvo errore.

POLITIČEN OGLAS.

Priobčen po Mr. Salomon Sax, kandidat za legislaturo za 61. okraj.
Plačano $12.00.

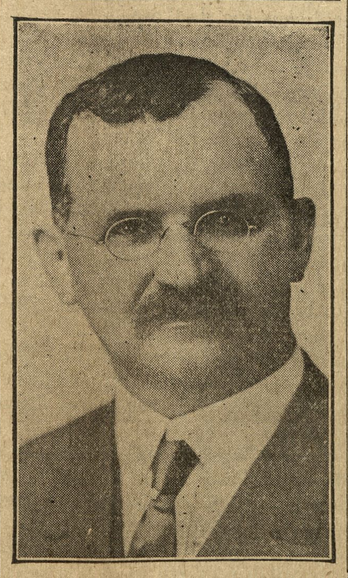

Solomon Sax

kandidat za legislaturo za 61. okraj

ki obsega okolice Eveleth, Virginia, Gilbert, Biwabik, Aurora, Tower in Ely. Jaz živim na Range že 22 let in so mi razmere poznane. Vi poznate mene in jaz Vas in Vaše potrebščine. Nikdar se nisem strašil nastopiti javno za pravico in se tudi v bodoče ne bom. Posebno se bom zavzel za razvoj železnega okrožja, za napravo cest, za boljše delavske postave in za osebno svobodo. Priporočam se vam volilci, da oddaste svoj glas dne 16. junija pri primarnih volitvah za

Salomon Sax

kandidat za legislaturo za 61. okraj.

Najmodernejša slovenska tiskarna v Ameriki

Tiskarna Narodni Vestnik

405 West Michigan Str., Duluth, Minn.

Izdelujmo vse v tiskarsko stroko spadajoče stvari lično, ceno in točno. Tiskovine za društva v eni ali več barvah naša posebnost. Pismeni papir in kuverte izdelujemo jako okusno. Poskusite naše delo. Mi jamčimo zadovoljnost. -:- -:- -:- -:-

Unijska tiskarna.

Ljudje, ki poznajo dober tobak, kadijo

HAVANA CIGARE

Posku ite cigaro

S. N. P. J.

ki je najboljša cigara na Range.

VAROS in IBY so tudi dobre cigare.

LOUIS TILLMAN
AURORA -:- -:- MINN.

Mali oglasnik.

CONRAD & HARD POGREBNIKA IN KONCESIONIRANA MAZILCA. Waukegan, Ill. Tel. št. 95. Priporočamo se Slovencem in Hrvatom. Vozovi za pogrebe in svatbe vedno na razpolago. Žaloga vsakovrstnih krst. Pokličete nas lahko podnevu ali ponoči.

BURKE & WRIGHT, (THE RED FRONT), 115 So. Genesse St., Waukegan, Ill. Tel. št. 732. Slovencem in Hrvatom v Waukegan in okolici priporočamo našo dobro znano trgovino z železnino, brittvami, noži in barvami. Izvršujemo tudi kleparska dela. Cene zmerne.

J. A. PETROSHIUS pogrebnik, 12 10th St. No. Chicago Ill. Tel. št. 965. Priporoča se Slovencem in Hrvatom, kadar potrebujejo vozove za svatbe ali pogrebe, katere ima vedno na razpolago po cenejši ceni kod drugje. Velika izber krst po nizki ceni. Pogrebe prevzema po dogovoru.

JOSIAH COLLINS pogrebnik in zalagatelj okvirjev za slike, SO. RANGE, MICH. Tel. št. 766 J. Priporoča se Slovencem in Hrvatom, kadar potrebujejo pogrebnika, ali če potrebujejo okvir in stekle za sliko. Postrežba točna in zadovoljiva. Cene nižje kod drugod.

ADRESAR SLOVENSKIH TRGOVIN.

MINNESOTA

HELO PRIJATELJ! Kadar si željen, ali če te tare maček, oglasi se v gostilni "Pri mačku" (Anchor Bar) na 311—3. Ave. Hibbing, Minn. John Povsha, lastnik.

MATH. VIDAS slovenska trgovina. Cenjenim rojakom in slovenskim gospodinjam iz mesta Biwabik in okolice priporočam svojo lepo urejeno in bogato založeno GROCERIJSKO TRGOVINO. V zalogi imam občeznana "Cremo" moko; dalje prodajem krmo za živino, kakor: oves, koruzo, mrvo in slamo. Cene zmerne, postrežba solidna. Naročila se dostavljajo tudi na dom. Za mnogobrojen obisk in naklonjenost se vljudno priporoča Math. Vidas, slovenski trgovec, Biwabik, Minn.

MIKE DANCULOVICH gostilničar, 529 W. Michigan St., Duluth, Minn., priporoča Slovencem in Hrvatom svojo dobroznano in z najboljšimi pijačami in smodkami založeno gostilno, katero vodi pod imenom

SLAVENSKI SALOON

v obilni poset. Rojaki dobe lahko tudi gorka jedila, kar je velike vrednosti posebno za potnike, ki potujejo skozi Duluth. Držimo se gesla: Svoji k svojim!

JOSIP INTIHAR, slovenski zidar, se priporoča c. rojakom v Eveleth in okolici za razna stavbna dela, bodisi pri novih gradbah ali popravah. Dela izvršujem solidno ter po nizkih cenah. JOSIP INTIHAR, 206 Monroe St., Eveleth, Minn.

JOHN BARTOL, Chisholm, Minn., GROCERIJSKA PRODAJALNA. Najstarejši slovenski trgovec v Minnesoti. Prihranim vam denar na vseh potrebščinah. Prepričajte se!

JOŽEF SEKULA, trgovec z obleko Aurora, Minn., naznanja cenjenemu občinstvu, da je znižal cene na zimskem blagu. Ima v zalogi tudi drugovrstno blago. Prepričajte se o blagu in cenah predno kupite drugje.

HARMONIKE — Delam in popravljam vsakojake harmonike in se priporočam rojakom za naročila. — Andrej Gale, Box 19, New Duluth, Minn.

LJUBO BOGICEVICH, 704 Palladio Building, Duluth, Minn., priporoča se Slovencem in Hrvatom za izvrševanje pooblastil, kupnih pogodb, vojaških profienj itd. Posreduje pri družbah v slučaju poškodb.

IGNAC HOČEVAR 312 Jackson St., Aurora, Minn., se priporoča Slovencem in Hrvatom v mnogobrojen poset gostilne, kjer toči vedno sveže pivo, ter prodaja dobra vine in likerje. Posebno se pa priporoča potujočim skozi Auroro, da ga posetijo, ter bodo dobro postreženi.

MARKO MAROLT, gostilničar, Kittzville, Minn., se priporoča rojakom Slovencem in bratom Hrvatom v mnogobrojen obisk gostilne, v kateri je vedno dobiti sveže pivo, dobro vino in razne likerje. Vsak Slovan dobrodošel.

MICHIGAN

PETER MADRONICH SLOVENSKO-HRVATSKI POGREBNIK, 416—6th St., Calumet, Mich. Se priporoča cenj. rojakom. Tel.: Res. 313; Livery 185.

MAT. D. LIKOVICH JAVNI NOTAR, South Range, Mich., se priporoča Slovencem in Hrvatom za izvrševanje raznih zadev, spadajočih v notarsko stroko.

JOHN BARICH, SOUTH RANGE, Mich. Največja trgovina v Gornjem Michiganu z DOMAČIM VINOM in TROPINOVCEM. Prodaja vozne listke za vse prekomorske črte ter pošilja denar v staro domovino po dnevnem kurzu.

WISCONSIN.

ANTON SUŠA, 931-933, Sheboygan Wis. — Edina slovenska mesnica in gostilna. Priporoča se v obilen poset slovenskemu in hrvatskemu občinstvu. Cene zmerne. — Prepričajte se.

DRUŠTVENI OGLASNIK.

SLOVENSKO MLADENIŠKO DRUŠTVO "SLOVENEC"

ŠT. 114, J. S. K. J., NA ELY, MINN.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob pol 2. uri popoldne v Gleasonovi dvorani.

Pristopnina znaša $4.00.

DRUŠTVENI ODBOR:

MARCO BLUTH, Jr., predsednik.
JOHN B. SMREKAR, tajnik.
JOSEPH S. KOCHEVAR, blagajnik.
JACOG PREŠIREN, zastopnik.

Ker je društvo vstanovljeno izključno le za mladeniče, zato se vabijo vsi oni mladeniči, ki še niso pri nikakem društvu, da vstopijo v našo sredino ter se poleg tega, da bodo zavarovani za slučaj bolezni in smrti, tudi lahko izobrazijo v marsičem, kajti naše društvo deluje nato, da se člani kolikor mogoče tudi izobražujejo.

Društvo sv. Frančiška št. 1027, Katoliških Borštnarjev (Catholic Order of Foresters) v Ely Minn.—Vsakateri, ki mu razmere dopuščajo, da zamore poleg slovenskih Jednot vzdrževati še eno Jednoto, bi moral postati član našega društva, kjer bi se marsikaj lepega naučil. — Borštnarska društva imajo lep obrednik, po katerem vodijo svoje seje in iz katerega se lahko vsak uči lepe dostojnosti pri društvenih sejah. — Društvo sv. Frančiška obrednik je popolnoma v slovenskem jeziku tako, da je vsakemu rojaku umljivo. — Pri nas se lahko zavaruje za bolniško podporo po $20.00 na mesec in za posmrtnino $500.00, $1000.00 ali $2000.00 — Seje se vrše vsako četrto nedeljo v mesecu v Gleason dvorani, ob 8. uri zvečer. — Za nadaljna pojasnila se je obrniti na: Chas. Merhar, C. R., John Somrak, V. C. R., John Matkovich, R. S., Jacob Butala, F. S., Frank Veranth, T. K., Joseph Kovach, S. C.

Društvo sv. Cirila in Metoda, št. 1, J. S. K. J., na Ely, Minn., je najstarejše slovensko podporno društvo Jugoslovanske Katoliške Jednote na Ely, Minn. — Redne seje društva se vršijo vsako nedeljo po 20. v mesecu v Jos. Skala-tovi dvorani, ob 2. uri popoldne. — Društvo vljudno vabi za pristop vse Slovane. Zavarujejo se lahko za smrtnino od $500.00 do $1000.00 za bolniško podporo do $420.00, za izgubo roke ali noge $400.00, za izgubo obeh rok ali nog, ali ene roke in ene noge $800.00, za izgubo enega očesa $200.00 in obeh očes pa $800.00. Ravno tako se plača popolna podpora $800.00 za popolno onemoglost vsled kakoršnekoli ponesrečbe. — Društvo sprejema moške in ženske v oba oddelka smrtnine. — Rojaki, boljšega društva si ne morete misliti, ki bi vam plačalo toliko podpor; društvo je združeno z J. S. K. Jednoto, ki posluje po popolnoma varnem sistemu, tako, da se za vaše podpore lahko popolnoma zanesete. — Za nadaljna pojasnila se je obrniti na sledeče odbornike: Joseph Spreitzer, Box 974, predsednik; J. M. Delach, Box 617 tajnik; Stefan Banovtz, st., Box 1033, blagajnik in zastopnik.

Društvo sv. Petra št. 20, S. H. Zveze, v Eveleth, Minn. — To društvo spada pod Slovensko-Hrvatsko Zvezo v Calumet, Mich. — Redne seje društva se vršijo vsako četrto nedeljo v mesecu v Elks Hall, ob 2. uri popoldne. Društvo vabi za pristop vse Slovence in Hrvate. — Slovensko-Hrvatska Zveza zavaruje vsakega člana za svoto $800.00 smrtnine, ter plačuje: za izgubo ene roke za pestjo $300.00, za izgubo ene noge pod členkom $300.00, za eno oko $150, za izgubo polovico stopala na eni nogi 150.00, za izgubo treh prstov do tretjega členka na eni roki $1500.00, za izgubo palca $100.00; za vsaki gubljeni prst $50.00; za izgubo stopala na nogi $200.00; za izgubo nica, ki se mora podvreti operaciji, kilo dobi $50.00 podpore. Za škodbe uduv, dobi v slučaju, da vsaki nekoliko podpore. Zavarovanci dajo k društvu, dobe pri zavarovanju podpore; slednje predloži zdravniško spričevalo; za bolezni rok $800.00; za izgubo obeh očes $800.00, za izgubo obeh očes $800.00. Kdor vo pristopivši člani ne dobe tri mesece v slučaju notranjih nič podpore, a če se poškoduje katerikoli način pri delu, dobi podporo od prvega dne ponesrečbe. Društvo plačuje $20.00 bolniške na mesec; po preteku teh prevzame Zveza bolnega na svoje čilo podpore za dobo enega leta na mesec. Podpora se izplačuje četrto nedeljo v mesecu v Gleasonovi dvorani. Rojaki! Pristopajte pridno v društvu, k Slovensko-Hrvatski Zvezi, vajti sigurni ste, da vam bo kakor tudi Zveza, natančno podporo ob času bolezni, v smrti pa smrtnino vašim dedičem. Ako se hoče kedo kaj natančno svetovati, obrne naj se do odbornikov: John Agnich, predsednik; Omrsu, st., podpredsednik; Frank nich, I. tajnik; John Fugina, II. tajnik; Frank Bozich, blagajnik. Bo iskovalci: za mesto: John Sp Adams Location Frank Pre Spruce Location: John Lukan yal Location: Frank Jarc.

NAŠI ZASTOPNIKI

..Vsak tajnik postaje Slov. br. društva sv. Barbare je pooblaščen birati naročnino za "Narodni V ter nas zastopati za vsa v to stroko spadajoča dela.

MINNESOTA:

Jakob Delak, Biwabik, Minn.
Math. Kapsh, L. Perushek, Eveleth, Minn.
John Pogačnik, Eveleth, Minn.
Max Volcanshek, Eveleth, Minn.
Jakob Muhvich, Gilbert, Minn.
John Jerina, New Duluth, Minn.
Ant. Mahne, Frank Kochevar holm, Minn.
Joseph Smuk, Greaney, Minn.
Frank Horvatich, Virginia, Minn.
Louis Petelin, Aurora, Minn.
Anton Prosen, Crosby, Minn.
Frank Hochevar, McKinley, Minn.
John Dragovan, Soudan, Minn.

MICHIGAN:

Frank Plautz, Calumet, Mich.
Joseph Butala, Ahmeek.
Mike Muhvich, South Range.

WISCONSIN:

Frank Zajc, Oliver, Wis.
Frank Klanchar, Willard, Wis.
John Wodovnik, Milwaukee, Wis.
John Stampfel, Grafton, Wis.
Frank Skok, West Allis, Wis.
Josip Zupančič, Milwaukee, Wis.

ILLINOIS:

John Libernik, Joliet, Illinois
Simon Jesenšek, La Salle, Ill.
Joseph Blish, Chicago, Ill.
Joseph Omerza, De Pue, Ill.
John Kulavic, Springfield, Ill.
Frank Mally, Joliet, Ill.
Frank Goličnik, Panama, Ill.
Frank Brence, Waukegan, Ill.
Tony Prosen, Granville.

INDIANA:

N. M. Vuksinich, Gary, Ind.
Mih. Pavel, ml., Indianapolis, Ind.
Anton Tratnik, Clinton, Ind.

PENNSYLVANIA:

Matt. Kamin, Forest City, Pa.
Ign. Magister, Pittsburg, Pa.
Alojz Tollar, Imperial, Pa.
John Kern, Cannonsburg, Pa.
John A. Germ, Braddock, Pa.
Anton Klančar, Arona, Pa.
Joseph Yamc, Garret, Pa.
Martin Klinar, Johnstown, Pa.
[illegible] Conemaugh, Pa.
John Lamuth, Marianna, Pa.
Frank Miklaucich, McDonald, Pa.
Martin Koroshec, Ralphton, Pa.
[illegible] Broughton, Pa.
John Mlakar, Claridge, Pa.

OHIO:

Karol Bauzon, Frank Lunka land, Ohio.
Ignac Prelogar, Collinwood, O.
Alois Ballant, Fr. Pojc, Bridgeport, O.
Anton Kikel, Youngston, Ohio.
Frank Guna, Bradley, Ohio.

COLORADO:

John Janežič, Leadville, Colo.
Frank Škrabec, Denver, Colo.
Mihael Krivec, Primero, Colo.
Frank Blatnik, Walsenburg.

KANSAS:

John Homec, Yale, Kans.
Anton Zajc, Girard, Kans.
Mihael Breznik, Frontenac, Kans.
Anton Žagar, Kansas City, Kans.
Simon Repovš, Columbus, Kans.
Jacob Cukljati, Pittsburg, Kans.

WYOMING:

F. S. Tauchar, Rock Springs, Wyo.
John Globochnik, Diamondville, Wyo.

MONTANA.

Kajetan Erznožnik, Red Lodge
Mike Krivec, Klein, Mont.
Peter B. Barich, Walkerville, Mont.
Frank Malavašič, Little Falls, Mont.
John Ruzich, Wardner, Idaho